

Zdenko Bošković

PJEVAJ SA MNOM

Zbirka pjesama i slika

Roggel, 2011.g.

Izadavač:

Zdenko Bošković
Jan Mennenstraat 15
6088HX Roggel, Nederland
Tel.: ++31475491998
E-mail: gizenga57@gmail.com

Ilustracije: Zdenko Bošković

Grafička obrada & priprema:

Tibor Vrančić

Lektura & korektura:

Tibor Vrančić

Recenzent: Prof. Šime Doko

Copyright ©2011 Text and Artwork:

Zdenko Bošković

Naklada:

Koliko prijatelja toliko primjeraka

Tisak: FRAM ZIRAL, Mostar

Od zavičaja do tuđine i natrag

Poput znatiželjnog dječaka koji neprestano traži, novu igračku, naš pjesnik, ovom zbirkom, svoja traženja unutar pjesničkih formi nalazi u uvijek novim pjesničkim oblicima. Tako pjesme odišu raznolikošću i stilskom neustaljenošću što se može uočiti na svim poljima pjesničkog stvaralaštva: oblici sežu od formom ograničenih do onih slobodarskih, osjećajnost seže od ushićenosti i radosti do tuge i boli, tematika seže kroz sve književne okvire (ljubavne, socijalne, misaone...), jezik kao sustav nije pročišćen ili ljepše rečeno raznolik je – jer ima svoje ustoličenje u više srodnih jezika...

Ovakva „traženja“ mogu svoje utjelovljenje pronaći s jedne strane u samom pjesnikovu književnom razvoju i životnom putu te s druge u njegovu opredeljenju da jezik obogaćen tuđicama i lokalizmima smatra svojim najvećim bogatstvom. Napuštanje zavičaja te odlazak u nepoznato, upravo je glavni sinonim pjesnikova nadahnuća i njegovih nutarnjih sukoba. Ljubav prema rodnom kraju te osjećaj stranosti u tuđini suprotnosti su koje je teško izmiriti. U potrazi i potvrdi osobnog identiteta naš pjesnik se simbolički vraća zavičaju nizom toplih pjesama koje bude slike djetinjstva, bezbrižnosti, prijateljstva ...

Dosljedan svojoj zavičajnoj ljubavi pjesnik ne priznaje državne i političke granice i njegov zavičaj seže dalje od pogleda s mostarskog Huma Pjesnik „mediterana“ je sintagma koja svoju potvrdu može pronaći u cijelom nizu pjesama. Međutim more za pjesnika nije samo fraza ili pojam već nešto mnogo senzibilnije iz čega on sam, kao lirski subjekt, nastoji izvući istinu, sreću, poruku, mudrost-općenito jedan viši ideal.

„Nikoga se nisam poželio tako
ni roda, bratstva, ni ljubavi čiste
niti jedne stvari niti živa stvora
Ničeg se nisam poželio ja.“ (More jadransko)

Naravno, ničeg no li mora. U pjesmama, također, uočavamo i cijeli niz drugih motiva u kojima se ocrta ozračje primorja: palme, „porat“, kaići, mriže, maeštral, Pelješac, južnjačka krv... Dani provedeni uz more, prva ljubav, prvi izlazak na pučinu, prvi skok bez straha, prvi lov – svakako pripadaju stalnoj pjesnikovoj težnji potvrde osobnosti i identiteta. U okrilju „mediterana“ posebno mjesto ima Mostar grad negove mladosti, Mostar koji je sinonim svega lijepog i uzvišenog. Mostar sačuvan „u slikama iz prošlog života“ (Konzervirano cvijeće), prijeratni Mostar kao ideal bitisanja. Sav svoj gnjev i osudu gospodara života (Nebeski ludaci), pjesnik ne želi prikriti već glasno progovara i osuđuje:

„Objavljujem vama osvetu nemoćnih
jedino oružje ogoljelih, vi beščutni.
Lajem i plazim vam jezičinu
i žuč svoju ko kletvu izričem.“ (Kletva)

Svoju srdžbu katkad zna zamijeniti spokojom i poglavito tugom kao simbolom svoje životne tragike koja najviše dolazi do izražaja u vrijeme blagdana:

„U kraju mom blagdan je sad
Pune su duše srce i grad.
U kraju mom vjera je vječna
i ti bi tamo bila sretna.“ (*Blagdan*)

Lako je uočiti da je najveći broj pjesama pisan istim grafičkim oblikom gdje pjesnik „centrira“ stihove, a ako tome dodamo „vodu“ kao jedan od glavnih simbola, te motive usamljenosti i smrti, možemo naći asocijacije na dio poetike A.B.Šimića, ali nas traženje uzora ne bi daleko odvelo, jer pjesnik pokazuje dovoljno osobenosti koje zavrjeđuju svoje vlastito ime u ovome vremenu i prostoru.

U pojedinim segmentima poezija poprima odlike vizionarskog i proročanskog u čemu pjesnik sa neskrivenim pesimizmom i nemoći slika opću ljudsku tragiku koja se ogleda u ratnim strahotama

„Velika vojska će da strada
na velikom polju podno stolnog grada
dekade zadnje poslije velikog rata
i bit će krv konjima do gnjata.“ (*Proročanstvo*)

S druge strane nalazimo žive sličice ljudske postojanosti
predočene poput kakvog rebusa:

„Bijela mrlja na mrkendi
Crna krpa bačena na sivcu
Daleki pogledi
Crna i bijela u portu točka
Čekaju ribara ona i mačka (Sudbina)

Zbirka PJEVAJ SA MNOM je pjesničku osobna iskaznica
Zdenka Boškovića koja će vjerojatno vrijediti duži niz godina.

Prof. Šime Doko

ZAŠTO SLIKATI?

Moji prvi stihovi sa naslovom: "Mom nepoznatom prijatelju iz daleke zemlje Vijetnam", napisao sam kao desetogodišnji školarac za mostarsku "Slobodu".

Moj materinji jezik bio je moj cijeli život dragocjeni i važni dio mene. Ja sam mogao, činilo mi se, sa mojim riječima sve. Ja sam mogao sa svojim divnim materinjim čuda činiti. Mojim najdubljim mislima sa najvećom lakoćom tkao sam na papiru šarene ćilime, mirisne bukete i divne portrete.

Jednog dana je moj moćni materinji postao jedan strani, falični, nepovezani jezik bezkosuljša. Moje riječi ne mogoše više moju dušu liječiti, one postadoše suhoparno sredstvo komuniciranja.

Šta je činiti čovjeku bez materinjeg jezika?

On može kuvati da bi zamamni mediteranski mirisi iz njegove majčine kuhinje kroz prozore šireći se tražili bar jedan prefinjeni holandski nos.

On može svirati na harmonici balkansku sentimentalnu pjesmu u D-molu i pjevati glasom punim nostalgije i sjete jednog izbjeglice, da bi pogodio osjetljivu žicu tvrda sjevernjačkog srca.

On može probati amsterdamskim acrilom naslikane čarobne boje svoje mladosti uokviriti za neki nestrpljivi pogled.

Pjesnik bez materinjeg ne predstavlja ništa.

Hiljade su njemački učili da bi iskonsku snagu geteovog stiha iskusili. I niko se nije pokajao. Ružne rime prevoda , odjednom, izgovoreni soldatskim jezikom (njemački) čudesni i čarobni stihovi postajali.

Ja nemam iluzija da će neko ikada učiti srpsko-hrvatski da bi moje stihove shvatio.

Ja kuvam,sviram i slikam.

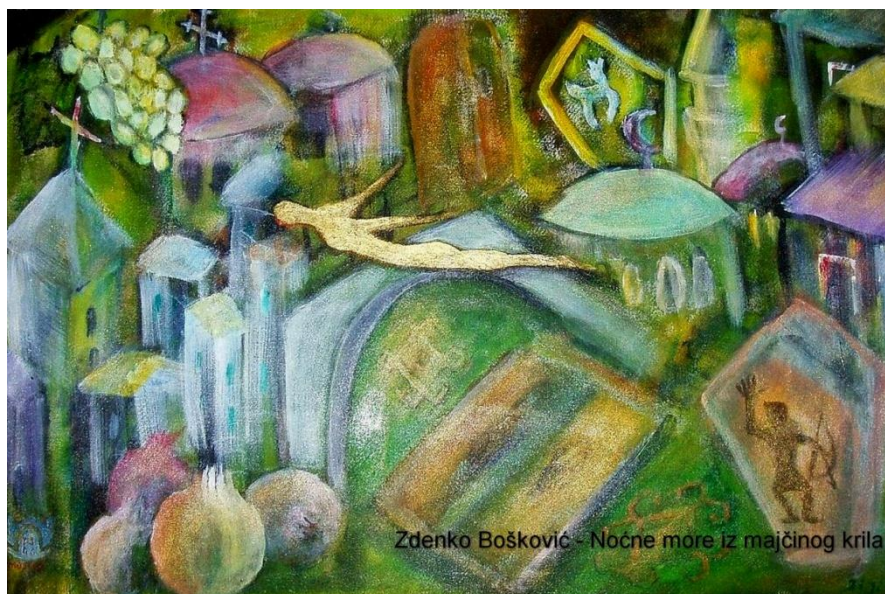
"Znaš šta je najljepše na tvojim slikama?", pita me jedna prijateljica.

"Ne znam, možda okviri?!", probah se našaliti.

"Ne", reče ona, "Naslovi su ti lijepi. "

"Hvala na komplimentu. "

Zdenko Bošković

ATILA

(forumska poezija)

Admin silni, Admin grozni, Admin nemilosrdni
Bič božji, Atila forumski
Glave kida lahko virtualne,
Binarnu krvcu prolijeva
za žuč u megabajtima ne mari
Odane, nejač i sijede glave ne žali.

Strah se uvukao pod kožu
Kampovi puni mofo izbjeglica
Raja bez vođe, zvjezde vodilje
Traže put na internetu zbilje
Izglandnjeli, iznemogli, gologuzi
Bauljaju cyber svijetom uplakana lica.

I nešto kontam, čovjeka ne znam
Nije ni vrag tako crn,
ni galeb bijel kao što ljudi vele
Zašto nemati dobre volje
I poželjeti fine želje
Sretan ti rođendan od mene.

Tani, Roggel, mart 2009

AVATAR PLAVOKOSI

Međ tri kamena, siva bez srca,
iznikla suha travka bez lista.

Bura je ne počupa
iz korjena,
sunce je ne sprži
iz objesti,
stoka je ne proždra
od gladi.

I proljeća jednog
međ tri kamena siva bez srca
travka u strast prolista,
požudom zamirisa cvetova trista.

I opet navali bura i drugi vjetri
Da je privedu na svoju stranu.
Sunce bi da je sprži
da ničija nije kad nije njegova
buljuci mnogi čudnih svatova
htjedoše ljubav njenu da iskuse
leptiri šareni i čudne ptice,
a da joj nikad ne vidješe lice.

Šefici

BABINE PRIDIKE

"Polako, pazi na se!"

Jedem kajsije, umećem se,
trešnje sa špicama, šakom.

"Jadna ti guzica."

Brat sjedi na ruti, ukecan jagodama.
Ograda puna kupina i glavaša.

"Nemoj u tuđe!"

Petrovače okilavile. Gladne mi oči.
Obijesno ose gađam bobama blatine.

"Fino beri, ne lomi! "
Ona u hladu štrika.

...

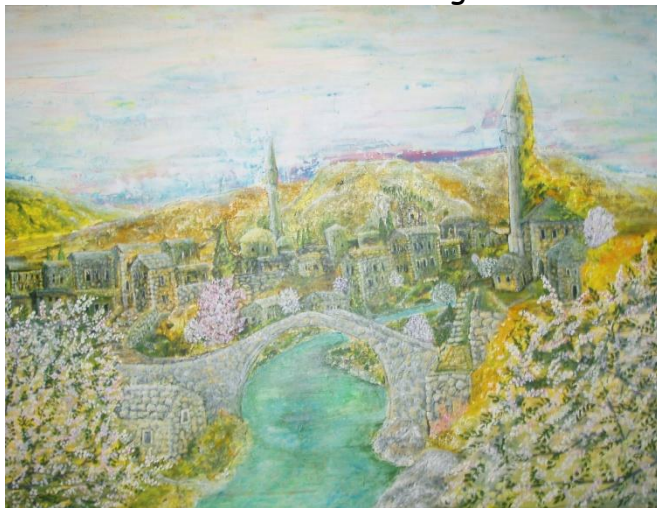
...

Lego pod Koravac i vodu žličim.
Mrak i žgaravica, gorim iznutra.
Rastovario burila s kenjca.
Žedna mi usta opet piju.
Usna pukla. Krv se skorila.
Pipam.
K'o ledina ljeti u sadu.

"Sad sam stavila mast, miruj. "

Čujem babu gdje pridika.

Mojoj babi
Mari Milinković - Begušić

BALKANSKI SAGOVORNIK

Čovjekoljubac sam
i trpim tvoje slabosti.

Humanist sam,
shvatam tvoja razočarenja.

Demokrata sam,
pa slušam tvoje gluposti.

Nisam idiot
da pijem tvoje laži.

Komarna, ljeto 2002

BANALNA PJESMICA ZA FORUMSKU SIMPATIJU

(Forumska poezija)

Da mi je kontrolisati hormone
Ne bi mi toliko značila ona.
Ne bih se palio na gužvu u grudnjaku,
Ni na šaru na njenu lijevom članku.
Ne bih slinio, ni blejao po ekranu,
Ne bih se nervozio i zvjerao po eteru.
Ne bih patio od nesanice,
Niti bih pisao bezvezne pjesmice.

Imao bih je tada lahko i prhko.
Muški, nonšalantno na svakoj temi,
 blago meni
Bio bih onako, macho i cool,
 bez rječi.
Niko od mene ne bi bio joj preći.
Čuo bih samo njeno tiho, virtualno:
"Dragi dođi, kraj mene vamo, lezi vodoravno"

Samurajki

BILI DAJ MI KLJUČ

Bili,
Bog ti je dao snagu i moć, ti imaš Njegov znak.
Bojim se kraja,
kod tebe je ključ zemaljskog raja.

U odajama vilajeta ovog kužne su duše i loš je zrak,
otvori Put,
jer bit će, Bili, ovdje užasan mrak.

Boli me led Čikaga, tornado Floride,
juriši momaka na uzaludne kote,
Bili, strašno me boli stradanje ljepote.

Bili,
daj mi ključ od Bosne.
Potonut ne mogu dublje od dna
daj mi ključ od moga sna.

Mostar , 1993

BLAGDAN

Nešto mi kvari apsolutni mir,
osjećaj više, a manje hir.
Fasade sive, vani nula,
Zagreb mi tada uđe u čula.

Na prozoru magla, oštar zrak,
vrijema za kavu i kolač mak.
Hladna majica na golo tijelo,
biti sad doma, o pusta željo.

Vreva tramvaja ljudi i šalova,
žena lijepih i sretnih parova.
Na Kaptol idemo paliti svijeće,
na Trgu ćemo kupiti cvijeće.

O tako želim ukras i bor
od hladne sobe načinit dom,
vinom i kruhom gasiti svijeću
za mir u duši i našu sreću.

U kraju mom blagdan je sad,
pune su duše srce i grad.
U kraju mom vjera je vječna
i ti bi tamo bila sretna.

Zagreb, 1988

BRAČNA SREĆA

Poranih, dok je još taze,
da Sreću ugrabim,
na astal kraj đezve i dva fildžana
kad ona ustane da postavim.

A bilo, na pazaru, svake đakonije,
djevičanska Sreća jedne ikonije
male kesice dječje Sreće.
U tegli Sreća jedne domačice,
bezbrojne Sreće u diplomi
i za tezgama nesretni oni.

Šofer kune Sreću i daje je za džabe,
iz rukava nude Sreću dugovječne babe.
Kockarska Sreća na posljednjem čeku,
bolesnička na travarskom lijeku.
Robijaši daju Sreću za slobodu,
praznovjerni za njom prosipaju vodu.

Ne bi jutros Sreće bogatih, zdravih, moćnih.
Ne bi Sreće zaljubljena para i gradskog blesana,
ni one rođenih bonvivana
i pijane Sreće dvojice jarana.
Ne vidjeh ni iskonske sirotinjske i ciganske Sreće
i velim, uzmi šta ima, ni ovih dugo biti neće.

...

...

Na buvljaku emocija kupih nam
dvije vreće Bračne Sreće
i stavih ih u vazu u buketu.
Kraj džezve, cukra i dva fildžana
i čekam.

Dal ću joj morati reći ili će vidjeti sama?

Ona gutljaj popi, dim povuče i prozbori:
Ko je umro? Koji će nam... na stolu ...ovi gerberi?

Mojoj bračnoj družici

15.05.2009

CARSTVO NESANICE

Uz logorsku vatru na krovu Dvice
Poglavica i Vrač
iz lule mira poruku ratnu otpuhuju
Zvijezdama u lice.

Noge po indijanski,
na prsima skrštene ruke,
bojama ratnim išarane čele
ispraštaju oni Pogledom laste na jug što se sele.

Da li će nebo naklonjeno biti
plemenu njihovu avenijskom
sutra u boju ljutom sa Čaruginom vojskom?
Na čijoj će u zoru Bogovi strani biti?
Da li će sjati sunce ili će kiša suza Avenijom liti?

Na dlanu jasno sudbinu vide
da pleme njihovo nestaje, gine.

...

...

Vrh Zvezdara kruže lešinari,
do neba sukljaju razvaline BEZUMNOSTI.
Avenija ko prerija, vigmani pusti.
Košće, Lipe i Zadnji Indijanci,
strijele moćne i šarene perjanice
u Carstvo Nesanice odoše Avenijanci.

Uz logorsku vatru na krovu Dvice
Poglavica i Vrač smiju se gordo,
NESTANKU u lice.

Svim indijancima od Vrača

ČUVARI STRAHA

Prvi put preko Rijeke
poslije puno ljeta
pređoh Most bez straha
sumnje svoje ostavih na mojoj strani.

Smiješ se isto
glava, tvoja sijeda.
Bez stida, k'o djeca ljubimo se,
svjetina prolazi, gleda.

Opet smo skupa
k'o nekad, raja
sokaci, široki k'o bulevari
mi straha čuvari, Mostari, prijatelju stari.

Jazi, Februar, 2006

DA PIŠEM TI O KIŠI

Sve mogu da napišem, pjesmu, priču, roman
Al' pismo, pismo, vrlo teško.
Kanim se satima, danima, nikako,
k'o da ću sa Starog na glavu. Majko mila.
A o čemu da ti pišem ?

O vjetru mogao bih danima,
al' koga to zanima, kad o vjetru neko piše?
O jelu praznoga stomaka to ne ide.
O noći, o danu, o mom sumornom stanu.
Da pišem tebi,
po meni u životu bitnim, a tebi nevažnim stvarima?
Ne, ne.
Sve me to gnjavi, al' znam da moram da ti se javim.

Da pišem ti o kiši ?
Ovoj što danima pada i mojim bićem vlada.
Što tako, tako dosadno sipi i dušu moju tjera da kipi.
Onoj što okolo lije i čini me samim k'o nikada prije.
Ne.
Zašto baš ja? Ko sam to ja, pa da baš ja, pišem ti o kiši?

...

...

Nek' ti oluk o tom' piše.
On zna sve te kiše.
Sve ih diše, omiriše,
on ti kiše begeniše.
Nek' ti oluk o tom' piše

Rekoh ti da pisma teško, skoro nikako, pišem.
Vidiš ovo k'o pjesma neka ispade.
Ne zamjeri.

DA SAM TAMO ROĐEN

Da sam rođen visoko u brdima,
Gledao bih plavo nebo i grickao travu.
Pio bistru, sa izvora, vodu i spavao u hladu.
Bio bih jak i zdrav, bio bi vedar i čio.
Sve bi mi bilo lako i sve bi umio i smio.
Da sam tamo rođen sve bi drugačije bilo.

Da sam rođen daleko na pustom otoku,
Divio bih se zori na moru, sunčanu danu,
Dozreloj maslini i zrnu soli na dlanu.
Tišinom dubokom govorili bi ribe i koralji.
Cvrčci bi me budili i valovi oči sklapali,
Da sam tamo rođen sve bi drugačije bilo

Da sam rođen negdje daleko od ljudi
Da sam rođen ko biljka, ko drugi stvor,
Volio bih.

DAIDŽA

Imam daidžu Alu, u Singidunumu,
pravi kuće tamo, arhitekta.
On je ponos cijele familije,
iako se u ratu čuli nismo.

Najlepše srpske kuće njegovo su delo.
Pola novog Singidunuma skonto je on sam.

Dajo je ćojek vidra, da ga vidiš pravo hadžija.
Majka kaže: "Dobar, srce bi ti dao",
pravo mehlem od ćojeka.

Dajo je tamo Bog i za njega nema zime.
"Teći Akiju", kažu, "ne sme, bre, da fali ni dlake."

Kad padne noć, budan dajo ostane dugo sam,
crta uz lampu, u polumraku, za ćeif,
za dušu, što najviše voli.

Perom kleše on živac kamen u korita,
kaldrmu, mezare i munare hercegovačke,
škraba sušare, duvare i bijele oblake,
sunce, grožđe i šipke raspukle.

...

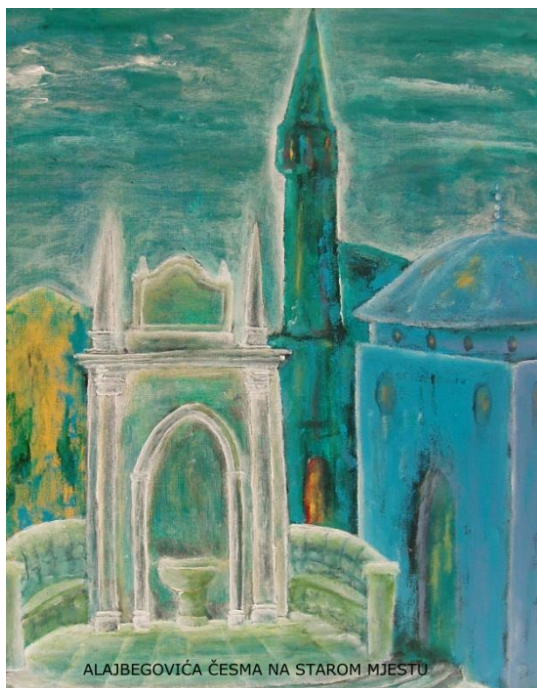
...

Zora ga zatekne glave na stečku klonule,
ruka mu zaspala na nedovršenu đerdanu.

Dajo je pravo, pravo sretan i ja bih volio da sam ko on.
Volio bih da ne plačem kad je teško.
Volio bih da znam da crtam.

Ujki Mati, proljeće 2001

Ovo sam pisao u proljeće i nema veze sa onim
šta nam je jesen donijela i nema veze sa politikom.

DAJEM GAS

Dosta mi je života poderanih džepova.
Dosta mi je zajmova, života u snovima.
Ostavit ću sada sve, novi život počinje,
nove karte, novi špil, život mi je ringišpil.

Sada misliš opet sanjam, ništa od tog neće biti,
pa mi kažeš: "Opet lažeš, još ćeš jednom prevariti".
Ovaj put, ovaj put nema laži, prevare.
Ovaj put odlazim, ali čekaj na mene.

Vratit ću se jednom ja sa milion dolara,
dvore ću sagraditi, sto cigana platiti
da ti gude, da te bude moje usne dok te ljube,
da mi plačeš, da se smiješ, srce moje, da mi griješ.

Dajem gas, dajem gas - odoh putem zapada.
Dajem gas, dajem gas - bježim ljudi ja od vas.

DEJAVU

(Forumska poezija)

Kroz san čujem...

Prije pasa i pjevaca
prije zora, pa i sunca ...
lugara će klaparati
i koraci po ćilimu zašaptati.

Da me, naglo, ne budi.

Miris mlijeka, 'ljeba, kave i cigare
od čula će vrata otškrinuti,
a svjetlost će jarka trenom
snove zadnje rasprišiti.

Kad forange razotkri...

Poljubi mi znojno čelo
pomilova kosu dahom
"Ajde sine ,vakat ustati"
zadnju mrenu otra glasom.

"Evo 'oću...sad ću maajko..."

Ivanu Roggel,05.04.2009

DEPRA

Nisam ti nikakav ...na sabahu
Sunce mi iziđe ...nekako s neruke
Šupački...s leđa ...iznenada

Tuče čir u koljenu,
svrbi me ožiljak od plohe pod obrvom
i čvorka od praćke na potiljku

Damara u palcu od klikera
i viri iz pukle zepe palac otekli

Trne guzica od štange bicikla
i ječi napucana lopta u jajima

U praznom stomaku kurla Radobolja
i grize cigar i krmeljuša, do bola

Depra ko lepra
i otpadaju komadi mesa beskrvna
dok umiru u nama djetinjstva

Nisam ti nikakav ...u akšam
Sunce mi zađe ...nekako s neruke
Šupački...iza leđa ...iznenada

Mom priki Hodži Roggel, maj 2009

DEZILUZIJA

Ne tragam za velikim riječima
koje će ostati pokoljenjima u sjećanju.
Tišina je moćna.
Ne bojim se više tvoga suda,
ne bojim se tvoga imena spomenuti uzalud.

Vapaj nemoćnih je pravda.
Sram iščeznu u neimanju,
bol nesta u praznoći bitisanja
ne bojim se sada tvoje kazne.
Ne bojim se tvoga imena spomenuti uzalud.

Isprazne su dileme čovječije
od stvora ništa vrijednije.
Život i smrt egal su na kantar postojanja.
Ja, smrtnik običan,
ne bojim se tvoga imena spomenuti uzalud.

Bože, oče svemogući, stvoritelju neba i zemlje.

Roggel , 21.06.2003

DRUGA LINIJA

Neretva rijeka više ne teče,
na mrtvoj straži probrani kleče.
Srušeni mostovi obale ljube,
ove se bitke nikad ne gube.

Obale ove i ne spaja most,
tamo je kuća, od predaka kost.
Od neba dio uzet ne mogu
dušmana treba potući do nogu.

Mostarskara rajo,
ovaj grad je veći od svijeta nas,
granica sa zlom je ispred vas.
U nozdrvama miris Mostara,
ne može tu svako da kadi i hara.

Mostarskara rajo,
na liniji drugoj ispred naroda svog,
ne boj se dušmana na liniji prvoj,
ispred vas je dragi Bog.

Mostarskim mangupima,
Koji su jedini '92 srca imali

EPITAF

Bijahu žedni
Jedan drugom krvi.
I prije no što na stećak stigiše.
Pitanje bijaše samo:
"Ko će biti prvi?"

GLAS AMERIKE

Baba je voljela Zlatoper Grgu
i nije slušala stanicu drugu.
Svid'o joj se njegov baršunast' glas
i tad' bi obično tišala nas:
"Šutite djeco, sada je čas,
istina daleka samo za nas."

Glas Amerike, zemlje velike.

Baba je znala da istine ima
i da je ona daleko od nas.
Baba je otišla u lovišta vječna,
zamuko odavno Grgin glas,
sad ne bi ni ona htjela čuti šta vide slijepi,
šta čuju gluhi.

Glas Amerike, zemlje daleke.

Mojoj dragoj babi
Mariji Bošković-Katavić
Mostar, 1992

GLUVARA

Kada misli
događaje stignu
u stanju si predskazati
novi dan.

Tad nisi više
običan čovjek
i smisao izgubi
dječaćki san.

Robuješ misli,
izgubljen u sebi,
ne tražiš više djetelinu
na nepreglednoj livadi,
u bunar su stali svi vodopadi
cvrkuti zamrli
u Gluvari.

Roggel, mart 2003

GARDELIN

Gardeline lipi iz moga đardina
tvoja pisma fali tvoja pisma fina.
Da me jutrom budi tjera me na more
pisma tvoja tiha ća iz duše zove.

Gardeline bisni sa prozora moga
tvoja pisma fali ko jadrana vali.
Da me jutrom budi tjera me na more
pisma tvoja tihaća iz duše zove.

Gardeline sritni sa mojega krova
tvoja srića faliko ditinjstva dani.
Da me jutrom budi tjera me na more
pisma tvoja tiha ća iz duše zove.

Povrh bora i lavande i mirisa smilja
Lahor tvoje strune fine čujen gardeline.

GUBITNIK U ŽIVOTU

Gubitnik u životu za tebe sam bio
Probisvjet što luta po predgrađu sreće
Uzela si nektar, nektar mog života
Mislila si zanesen primjetiti neće.

Gubitnik u životu za tebe sam bio
Ptica bez jata i ljubav za dan
On je tako sviko ostavljen i sam
Nisi mi dala da dosanjam san.

Gubitnik u životu za tebe sam bio
Mjesec na nebu iza oblaka
Nisi htjela vidjet nisi htjela znat
Da je oblak sivi ko san prolazan.

Ne dam da nosiš da odneseš sve
Nadu ponesi, al ostavi sne
Hoću da sanjam i kada lutam
Hoću da lutam i kada spavam.

HVALA ZABORAVU

Pamtim neke sretne ljude, mjesta i trenutke,
zaboravi sreću nude i sjećam se svega šutke
Da se oni ne probude...

Često krenem od početka i sjetim se bosih nogu
koje trče do umora, ka beskraju na zapadu
po livadi i po putu gazeć lokve kišne
i u štrapu svake kaplje jedna sreća suncem bljesne.

Vidim lica, ucakljene oči žive, u sumraku drage sjene
jasno čujem uz to glas, zvižduke i graju
gologuzi povrh rijeke, preskaču krovove i borove
prolaze kroz kapije, plotove i duvare.

I nekako svega ima, kao svakom malo treba
šnita s masti što se dijeli i kajsija ukradena
vrijeme stalo, pa i njega kao drva,
a i česme teku svuda iz obijesti žed mi prva.

Roggel, juli 2011

I AKO JE BOGA
(Forumska poezija)

Na sretnoj strani ulice gledaju oni proljeću u lice
nemaju potrebe na drugu stranu preći.

To sretni svojom ne rade
i ako je Boga nikad ne iskuse
rađanje sunca na zapadu,
rijeke što uzvodno teku
i ptice što se sele ka toplom sjeveru.

I sa sretne strane ulice
ljepše miriše komšijsko cvijeće,
al niko ne bi preko zebre da ga ubere,
jer od preveć sreće ljudi se ulijene
ne čute, ogluhnu, oslijepu
i ako je Boga svojom skončaju
na kraju sretne ulice
u hladu masline u miru, počivaju.

za Lilly

INTELEKTUALAC

Kako uhvatit' u krletku pjesme

Nešto što tako vješto bježi
kontra svjetine na vjetru saznanja
po cijenu samoće i neshvaćanja,
izgubljenih ljubavi u bašti milovanja?

Kako pomirit' vatru i vodu

u javi povjesnog trena stvoriti
da na bonaci ravnodušja, od misli ognji gore
obznanić način, mjeru i aršin sklada
da svijetom um caruje, a snaga klade valja?

Kako reći istinu u tri riječi

o nečem što je od riječi satkano
o melasi što bježi od umobola i neznanja
o umu povrh klišea u moru racija
o nečem što nije ni nogomet ni nacija?

Hani

ISPOVIJED OGLEDALU

Moja duga kosa i brada sigurnost mu dadoše,
moja zapuštenost izmami mu bolešljiv osmijeh,
oči se vratiše iz tuge kad otkrih spodobu u meni
što liči na nekog, ko je on stalno želio biti.

Plaši me beskraj u luđakovovim očima
što čekaju da begonija u Krista procvjeta
i bulje netremice u moje maturantske cipele
u čudu što mi čarape ne dosežu nogavice.

Usne suve tegobom jama zašivene,
ništa ne izriču.
Ruke prozirne,
što damare sakupljajuć' po havi paučinu,
mlatarajuć' u ništa,
otresaju murve iz sjećanja
uzeše žilet:
"Dal' da se obrije il' da se ubije? "

Jesen 2002

JA TE VOLIM

Emina je pjesma,

Emina je žena.

Bila je to ljubav koje više nema,
bila su vremena što vratit se neće,
da ona s ibrikom po sokaku šeće.

Kad pjesnik ljubi i olovka plače
tad stihovi teku niz Neretvu rijeku.
Pitaš se jel' moglo ikad tako biti
da se neko volio više nego mi.

Ja tebe volim više no Šantić Eminu
i dat ću ti više no što pjesma vrijedi,
dat ću ti srce, snove svoje
da zajedno sanjamo dovijeka u dvoje.

KADA TREŠNJA PROCVATE

Sanjam svake noći oči tvoje te,
što me brižno uvijek na put isprate.
I riječi tvoje iz sna me probude
živ mi bio sine gdje god bio ti

Poželih se grada, dragoga mi svijeta.
Zima, proljeća, jeseni i ljeta.
Poželih se brata i kućnoga praga,
poželih tebe majko moja draga.

Vraćam su u dane, dane divne sretne,
što mi bude misli tople, drage, sjetne.
Mislim je li ljubav il daljina jača,
svaka miso tebi u krilo me vraća.

Vratit ću se majko u proljeće,
kad u sadu trešnja procvate,
kada bajam bijelo propupa.
Vratit ću se majko rođena-voljena
i nigdje više neću poći, nikad doma ostaviti.
Zauvijek ću tu kraj tebe toplo gnijezdo nama sviti.

Mojoj Maaajki Miri

KAD SMO SVI BILI ROĐENI

Ovako raja..

Ja sam Kulje, ti si Čela a ti Čorba,

ti si Duško on je Kana

A ti mali na go stani..... ti si Mara

Pokošene miris trave na zelenom tepihu

Huka raja sa tribina javljaju se u mom snu

Zaboravit to ne mogu vrijeme slavnih pobjeda

Kad golemo nešto biješe biti nada Veleža

Nema više stare raje na stojkinoj livadi

Ne igraju više lopte iz ćeifa majstori

Eej Rođeni, do groba Rođeni

gdje su sada svi tebi zakleti

Poharali loptom Svijet su, sa asfalta šejtani

Bosonogi iz sokaka fudbalski su kraljevi

Džaba buker, katanaćo kol'ko hoćeš komada

Skandiraju jedno ime:" Sine sine golova"

Nema više stare raje za Starom gimnazijom

Ne gađaju žmireć prečke kladeć' se u cenere

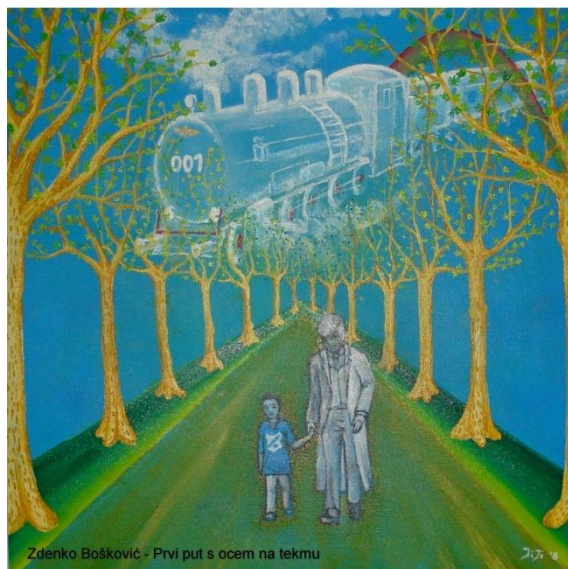
Eej Rođeni, do groba Rođeni

gdje su sada svi tebi zakleti

Bijeli brijeg se u nedelju od ljubavi crveni
u grudima kuca zvijezda kad igraju jedini
Praznik duše našeg grada sve do kraja života
Ponos brate, da smo svi, tada bili rođeni...

Nema više stare raje pred Zejninom trafikom
ne slave se u noć kasnu veležove pobjede
Eej Rođeni, do groba Rođeni
gdje su sada svi tebi zakleti

septembar 2011

KARAŠEBEŠ

Podno Luke niz Neretvu
Iz livade čerge nikle
Noć je mrkla, bura bije
Ćumur oko dušu grije....Karašebeš.

Cigančići maleni vatru su zapalili
Cigančići maleni...na šarenoj livadi
Nek se igra, nek se pleše, nek ciganske vatre gore.

Nebo sija bez sunca
Vino srce ugrija, svira nam harmonika.

Cigančići maleni vatru su zapalili
Cigančići maleni...na šarenoj livadi
Nek se smije, nek se ljubi, nek u nebo čerga leti.

Nebo sija bez sunca
Vino srce ugrija, svira nam harmonika.

Cigančići maleni vatru su zapalili
Cigančići maleni...na šarenoj livadi
Nek se pije zaboravi život noćas nek proleti.

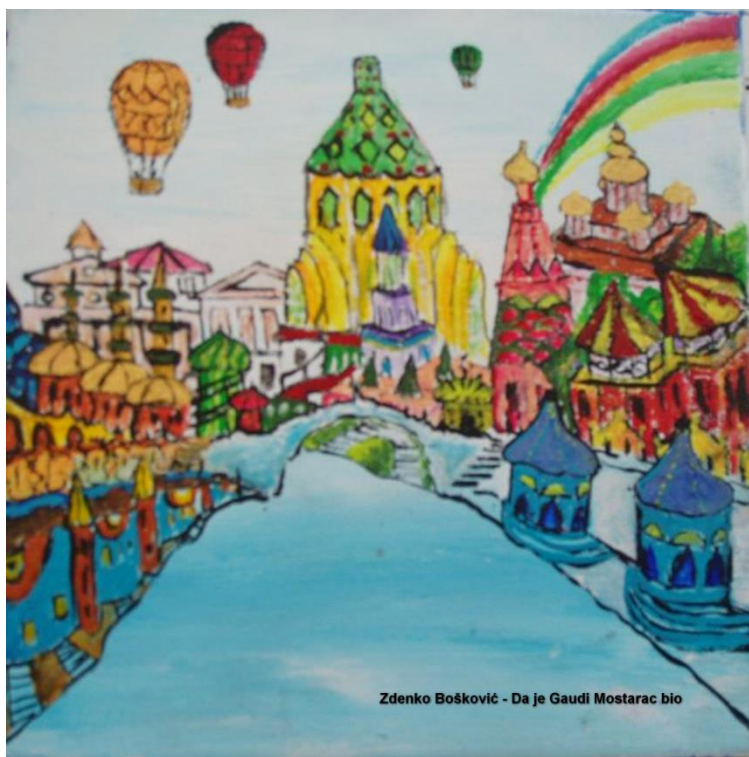
...

...

Nebo sija bez sunca
Vino srce ugrija, svira nam harmonika.

Cigančiči maleni vatru su ugasili
Cigančiči maleni...na šarenoj livadi
Kerašebeš mirno spava novi dan se opet rađa.

Gore vatre u snovima
Lete Romi na krilima,...svira im harmonika.

Zdenko Bošković - Da je Gaudi Mostarac bio

KLETVA

Naciju i Boga imali nismo, oni su nam bili otac i majka,
sve drugo nevažno je bilo, sem njihovih rođendana.

Rekoše zatim da Boga ima i da mi više jednaki nismo,
drugovi moji da naši nisu, njima njihovi rekoše isto.

Slavimo sada rođendane nove kao da sve počelo je jučer,
Bogovi novi nedodirljivi lebde buduće i prošlo naše da srede.

Ne znam da li besmrtni čuju, ali ja ću im tiho reći,
da sam za njih slijep i gluh, proglašavam svetim moj neposluh.

Obznanjujem da nikog i ništa zaboravit neću,
ni ljude, ni stvari, ni mjesto, ni nebo,
ni riječi, ni slike, ni slova, niti sreću,
ni bijelo, ni meko, ni lijepo, niti srca.

...

...

Objavljujem vama osvetu nemoćnih,
jedino oružje ogoljelih, vi beščutni.

Lajem i plazim vam jezičinu
i žuč svoju ko kletvu izričem.

Vi nemate za slave svoje tren,
suditi svuda, svima, svakome i svem.
Postoji: Vi Odabrani, ovozemaljske duše pravda
bilo i vama prazno, k'o meni sada, u srcu nekada.

Našim političarima

KOČAREV RASTANAK

Nisi više bila, pitura je pala,
ali još si lipa moja barka mala.
Od kočarskih noći na licu ti bore,
šporkicu sa zjena sapire ti more.

Kao da će bura moram te pritegnut.
K'o da te hoće otrgnut od mene.
Od nevera, groma moram te sigurat,
od morine bisne moram te sačuvat.

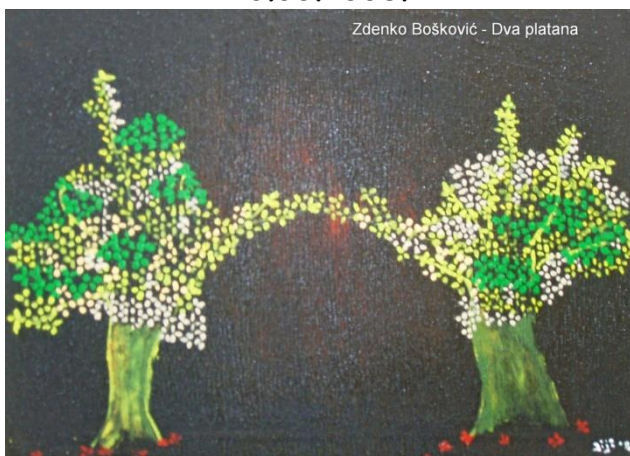
Kad ti buden partit pripovidi svitu,
da svi znadu di, koliko i kada,
al' ne reci nikom, nemoj zaboravit
di smo bili sami ti i ja i vali.

Stara moja dugo smo na kraju.
Stara moja konopi izdaju.

KOMA
ulična poezija

Zadnje čega se sjeća
na raskrižju Avenije i Rudarske
svoje sjene u letu
i sisate gospoje
što gari crvenu džetu
dok pali cigaretu.

Žiži i ostalim mangupima
23.06.2008.

KONZERVIRANO CVIJEĆE

Ovdje je umrla logika,
crko ponos, rodio se bol.
Nestalo je riječi
i cvili beznadno jednolični mol.
Pali su Sokrat i Gete u ime vjere svete,
pali su Niče i Marks,
al ovdje moram, gospodo draga, preživjeti i bez vas.

U glavi mojoj konzervirano cvijeće,
slike lijepe iz prošlog života.
Nebom lete preparirane ptice,
ipak u mraku jedini vidim u daljini svíce.
Ja znam ovdje sve plićake
i moram naći Šareno Kamenje.
Mogu hodati i zavezanih očiju,
iako ne znam gdje sreća sada caruje.

...

...

U glavi mojoj konzervirano cvijeće,
slike lijepe iz prošlog života.
Nebom lete preparirane ptice,
ipak u mraku jedini vidim u daljini svice.
Ja mogu ostati vječno mlad
da nikad ne dođem među Mudre,
i mogu se okamenit lako
da budem nešto veliko, Most za ljude

U glavi mojoj konzervirano cvijeće,
slike lijepe iz prošlog života.
Nebom lete preparirane ptice,
ipak u mraku jedini vidim u daljini svice.
Ja mogu biti ulični svirač
i mogu širiti privid sreće.
Mogu ti istinu prešutit Slijepče,
da i ti vidiš nekad u konzervi cvijeće.

Nedžad, oktobar 2003

KORIST

Zar morah čitati Tina
da vidim šta na dnu života ima.
Znati tamu Dučićeve muke
da uskratim sebi stranputice,
da mi Gundulić otkrije ljepote lice.

Zar da zbore mi Njegoševi stihovi
ko su života vladari,
a Šantić kako se domaja voli
i tuđa gruda kako boli.
Šimiću vjerovati
da bi gazio gradske ulice,
Nazoru da bi ljubio sebe i svako biće.

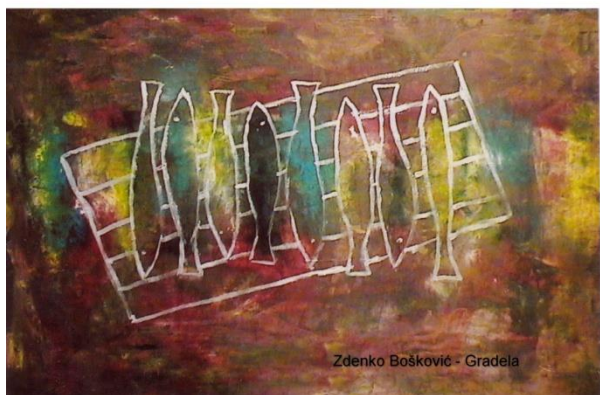
Zašto bi poznavao Matoša
kad hoću sam Život da iskušam.

Da me smotana škrabala uče
kako sanjam, ljubim i dišem tiše.
Ovi sa imenom i oni dokoni mudri,
kraj svijeeće u predgrađu sjena,
što nam na hiljadu načina zbore,
da istina nije samo jedna.

...

...

I koja mi korist
što njih znadoh nadobudan, mlad,
kad mi slova bijahu samo riječi,
na brzinu čitana lektira
i kada bijah sam sebi najpreči.
Il sada ... koja mi korist
kad dockan naučih čitati,
između reda, na kraju puta,
što se samo jednom može hoditi.

KRALJ BOEMA

Više žena nego noći,
manje dana neg' jarana,
bezbroy staza do mehana,
jedan život iz romana, život tvoj

Ne broj' pare, ni imanja,
suze, rane, rastajanja,
život živi kako dođe,
u veselju da ti prođe, život tvoj.

Ja sam htio neko biti,
htio sam te nasljediti,
sve te žene i kafane,
pića, noći nespavane, život moj.

Dajo, dajo mi smo isti,
iste su nam puti, ćudi,
na isto smo muhanatni,
isti nam je damar ludi.

...

...

Takva nam je raca, čok,
takva nam je vjera, inat,
živim život samo danas,
ni za što se neću kajati, ko ni ti,
kralju bemske.

Jozi Begiću

KRALJICA

Došla je tu, ta žena krvi južnjačke,
došla tebi ženom da postane,
da bude tvoja kraljica
za život cijeli od srca.

Za nju bijaše ta tvoja vjera, nevjera,
i ljudi strani i zemlja tuđa daleka.
Samo za oči tvoje te
zaboravit će sve svoje najdraže.

Brodovi bijeli što nikad natrag ne plove,
i duša njena što zavijek doma ostane.
Zaboravi ona rodni kraj,
ostavi ona sve, samo za tebe.

Ljubi, ljubi, ljubi je, nek' joj pamet zastane,
nek' u vatri izgore čežnja, misli daleke.

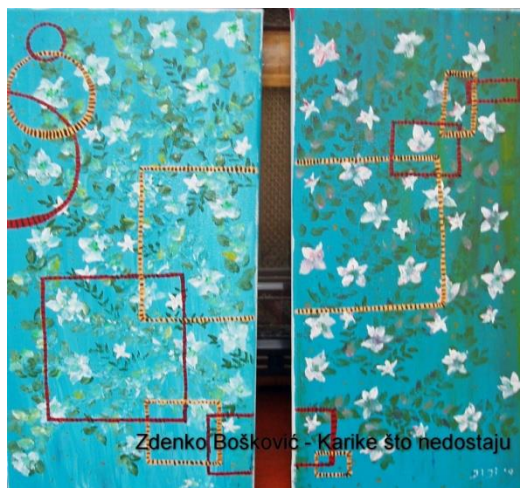
KRED(O)A

Znao sam čudaka što slikao je ljepotu, sreću,
između redova svakodnevlja hvatao rosu na listu.

Sanjao umjeti naslikat prašinu u zraku
i osmjech na nevinom dječijem licu.

Nije htio slikati zemaljske tafarele,
bezlične u beskonačnom redu.
Gledao je na pločniku svoje djelo, oblake na nebu.
U ruci je držao oružje moćno, bijelu kredu.

Roggel, na majčin dan 2011

KROĆENJE LJEPOTE

Sad problema nema
Diploma u džepu
Pod nogama ti leži svijet maleni
Snimaj ovaj život šareni.

Ponosni mi smo
jer Sema dvojice nema
I mi nemamo straha da će par oskara
Nekad
S'jat s babina ormara.
Da će mali sa mostarskih sokaka
Imati zvijezdu
Na bulevaru filmskih velikana

U svom viziru krotit ćeš ljepotu i
Nektar života, neke istine pretakat, i pitku priču
Da ne vjeruju oči njihove
Da su samo, eto, dva sata
bili u kinu.

Semi Bucmanu, povodom diplome na filmskoj akademiji

Roggel septembra 2006

LIPOTA ISKONA

U Bibliji ne stoji, jer su eto zaboravili
da ona postoji, Zemlja Hercegova
negdje u Bosni....na osami.
Božjim hirom i križom naravi svoje
Žena... kažnjena postom i žegom,
pokorom da se iskupi.

Samo ponos, bez halje, slova i krova
rada bi u sebi poznala Božjeg stvora
kćer prilipa, Hercegova.

Od objesna ćaće, mirazača od drače
dvore svoje nedosanjat će, strepi
dovika besplodna udavača, ostat će.

Noći duge, znojem vlažne slamarice
Snovi i duša od neba i bure
Lipota iskona, usni sebi bogate svatove.

Ova i još stotinjak pjesama i pričica su dio neobjavljene
zbirke radnog naslova Putem jegulje ka groblju slonova.

LISKA PARK

Pun je park poznatih mi ljudi
i veće su sjene od parkovskih borova.

Svećenik moli oproštaj
za duše što same idu u raj.

Pogledi mlaki pune tišinu,
jauci mukli prazne duše.

Ruke u grču drobe zemlju,
grumenje rođene pada na kovčeg.

Vlaga na tijelu pokojnika
memla na licu poznanika

Puno je groblje poznatih mi ljudi
i veće su sjene od grobljanskih borova

Mostar , 1993

LUDI LJUDI

RAT je ozbiljna muška stvar
i neki za to imaju dar.
Rat i nije neki vic
u ratu se bore tata i stric.

POSILIJE RATA bude mir
i sve liči na neki hir.
Ostanu rane od granata
djetetu nekom ne dođe tata.

RAT I MRŽNJU sad dobro znam
pobjednik često ostane sam.
Čudo je imati sestru i brata
da su kraj tebe mama i tata.

HEJ, LJUDI LUDI, stanite malo
Je li vam do nas imalo stalo?
HEJ, LJUDI LUDI, stradaju djeca
u ime kojeg Boga i sveca ?

LJETO U KOMARNI

Ja hoću da budem uvijek negdje daleko u tvojoj blizini,
da te pratim da nisi sam kad su hiljade oko tebe.
Da te nije strah ni dana, ni ljudi, ni jučer, ni sutra.
U tvojoj sjeni na dohvat ruke, siguran u tebe.
Ja neću da me vidiš, da me čuješ, moj veliki.
Neću da smetam, hoću samo da ti sreća budem
kad sanjaš da se ozariš, da zimu zaboraviš
ljeta da se sjetiš u Komarni.

Ja sam nešto meko što se samo tebi smije.
Oko tvoje što od svjetla pod jorganom se krije.
Ipak ne kušaj me dotaći kad se probudiš u zoru.
Igraj se vjetrom bezobraznim na tvome obrazu.
Ne čekaj me da se pojavim nezvan u gomili,
ja sam sunčev trag na tvojoj perjanoj postelji.
Poljubi brata, ne daj se studeni, zimu zaboravi.
Budi sretan u sebi, sjeti se ljeta u Komarni

Ja sam uvijek tu daleko kraj tebe u sjeni masline.
Sjedi sine odmori.

Mojim sinovima

MAJKA CIGANKA

Jezikom još jednom dodirni si nepce
i osjeti tu zaostalu strast,
na usnama mojim, na rukama mojim
niko više sebi neće naći spas.
Ni ti jedina, duša ti grješna.

U jastuk ko njedra uroni sad glavu
omiriši tu neopranu slast
na usnama mojim, na rukama mojim
niko više sebi neće naći spas.
Ni ti jedina, duša ti grješna.

Bog to dobro zna to što kriv sam ja,
što me rodila majka ciganka.

MALI

Nije nam trebala velika priča,
jedan smo drugog u dušu znali.
Dovoljno bilo je da budemo blizu.
Ej Mali, tako smo jedan drugoga zvali.
I sve bi bilo isto kao da se nikad nismo ni rastajali.
Nakon godine isti bi priču, devar, cirkus nastavljali.

Kad mislim na tebe Mali pun sam.
Duša se moja grohotom smije.
Okle mi sad ove suze iz mile materine.

Kako reći da poznaš čovjeka
sa kojim popiješ jezero piva,
i trošiš sve do zadnje pare.
Koji ti kaže o sebi sve
što nisi sam vidio
dok si kraj njega Odanog
iskrenog, vjernogkolege i raje hodio,
koji ti dušu ko ćilim prostire,
kojeg cjenišvoliš i trebaš
baš ko i have i hljeba.

Ne, ne možeš reći da poznaš čovjeka
u samoći htijenja kad možda postoji
samo jedna jedina u životu želja.
Podariti njima toplinu blizine svoje
i sebe počastiti darom postojanja njihova
i da to dugo, dugo traje...

U avliji što preko odrine gleda na Neretvu i
vrhove u snijegu Veleža.

...

I kada ta želja, u trenu postane stvarna.
Čovjek bi s njom usnio da se ne probudi,
da vječno sanja miris Draškinog vrata,
topla doma i tek kuhana mlijeka,
da ga u blaženstvu trenutka kroz kosu miluje Stefanova ruka...

Spavaj Mali, evo hodim na prstima po kaldrmi naših rajinluka,
ciganluka, mahnitluka i mamurluka...
Da te ne budim bez valjana razloga...
I preskačem duvare tuge što me priječe
suzom magle da vidim neke buduće sreće.

A sreće ima, mora biti u klici što osta.
Što zasta između dva kamena
na komadiću grude što se život zove.
I što će postati dobro, postat će lijepo,
postat će pleme....na ponos tvoj.... Prijatelju

I Bit će, Mali baš sve onako po taman svima kao što si ti htio.

Nek ti je laka rodna gruda

Aleksandru Saši Đurasoviću

...

MIRNA LUKA
(Forumska poezija)

Nošen vjetrom nemira, straha
u jedra zakrpljene zbilje
bez kormila, bez kompasa
prevali mornar života milje.

Naperi mamac za ribice zlatne,
zabaci sidro u sridu želja oceana
u kugli, staklenoj, što pliva
na splavu postojanja

I ulovi sjenu topline sjećanja
od muzike, riječi i smijeha
bezbrige i sitnog grijeha
i okrenu pramac ka domu.

Zoki od Zdene
Roggel, Nizozemska, 23.03.2009

MISIJA SMRTNIKA
(Forumska poezija)

Ne daj dobra,
zaboravu
dopusti ljubavi
da traje,
zapiši stvari male.

Pogledaj u oči,
pruži ruku, pokloni se,
klekni,
presavij se u kuku
kad stekneš prijatelja.

Spomeni drage,
odane i znane,
igraj bez lopte, širi igru.
Čovječje proživi, istinu .

Emiru Krpi, Roggel, 18.02.2009

MJESEC

Otišla je ona
ko da bila nije,
sreće da se sjećam
dok me tuga bije.

Nemam više oca,
nemam više majke,
nema više nikog
da mi ruku daje.

Usamljen k'o mjesec
što na nebu sja,
daleka se zvijezda
sad na mene smije.

Sam na ovom svijetu,
bez ikoga,
sam na ovom svijetu,
tražim ljubav ja.

MLADENKA

Mislio sam da vrijeme stoji
i nisam znao da Ona postoji.
Želio sam samoživ kraj
i nisam znao za drugi već taj.

Lako i tešku u tebi zajedno.
Sve nekako tvoje, ništa ukradeno.
Smjenjuju se tvoji prkos i slabost,
biju se ponekad mir i naglost.

Aska igrom zanijemi vuka,
ti mi bez igre posta ruka.
Posta mi sveta misao jedna,
misao o tebi velika, čedna.

Daleko ponekad odem sam
da nađem za nas bolji ram.
Daleko nikad nije blizu,
san o boljem ubije krizu.

...

Erozija misli, proklete sumnje.

U glavi samo opako trnje.

Da li ću uspjeti, da li ću moći?

Možda ne sam, s tobom ću poći.

Nikada snovi tako sa mnom,

nikada ja sa takvom javom.

Zašto da spavam? Bolje je budan.

Hoću da budem zaljubljen čudan.

Krovovi kuća sada su moji

i ulica pusta lijepo nam stoji.

Trijezan se sebi pijan činim,

izvini Medena što tebe krivim.

Ako, riječ, u rječniku spava,

nije nas dostojna, nije prava.

Postoje za nas svetije riječi,

neke smo rekli, neke ćemo reći.

Svojoj Medenoj, Mostar, 01 juni 1982

MOĆNE VODE

Danima oblaci,
satima već list.
Dugo sam na mostu mutnoga kanala.

Još se sjećam.
Odakle sam, mostova nema više,
vode moćne igraju se lišćem,
bure vedre od neba duše.

Moj je sin našao kliker.
Samo toliko za tren dječje sreće.
Od kuda sam, on neće biti.

Južnjaci su tu,
sunce je nad Nizozemskom,
a naše su duše kraj bistre vode,
oko je naše od druge ljepote.

Hengelo, Nizozemska, 1993

MOJ MOST

*"Ima jedan grad, ima jedno mjesto",
veliki ljudi pričali su često.
"Samo je jedan grad, samo jedan most",
zadivljen je bio jedan velik gost.
"Samo je jedan grad, samo jedna rijeka",
rekli su mnogi za njegova vijeka.*

*Evlija je tuda proš'o carskim drumom,
Zuko je iš'o i cestom i šumom,
Ivo kad je stig'o očaran je stao,
da postoji raj tad je svaki znao.*

*Otišli su dalje pustolovi svijeta,
za ćuprijom krivom osta samo sjeta.
U zjeni im osta sjena, obris mosta,
ni riječi, ni hvale ne bješe im dosta.*

*To je moj most, rijeka i grad.
Mostarcu svakom od Boga dar.
Doći, zauvijek možeš ostat' tu,
odnijet' ga možeš samo u snu.*

MORE JADRANSKO

Nikoga se nisam poželio tako,
ni roda, bratstva, ni ljubavi čiste,
niti jedne stvari, niti živa stvora,
ničega se nisam poželio ja.

Nikoga se nisam poželio tako
ni pravde, slobode, tih velikih riječi,
istina ni pisme, ni ića, ni pića,
ničega se nisam poželio ja.

Nikoga se nisam poželio tako,
ni klape momačke, divojačke cike,
šijanja, trešte ni baluna vječna,
ničega se nisam poželio ja.

Samo sam se tebe poželio more,
samo san se tebe poželio ja.
Samo san se tebe poželio more
Samo, samo tebe more Jadransko.

More Jadransko, moje jedino.

MOSTARE MOJ

Divan si bio, bio si lijep,
ljepoti tvojoj divio de svijet.
Neretva, sunce, mostovi i nebo,
svako bi oko učinili vedro.

Danas si tužan, Mostare moj,
obale tvoje gledaju se nijemo,
mostovi što su spajali nas
lome nam srca, uzimaju glas.

Ne budi tužan, Mostare moj
srce se moje kao tvoje steže,
sagradit ćemo ljepše i veće,
nikad te niko porušiti neće.

Volim te, volim, Mostare moj,
volim te, volim kao život svoj.

Mostar,1993

MOSTARSKA MORA

"Iz toga sam imao pet.
Trijezne barabe, evropska gospoda,
došli nama prodavat lažnjake".
Derem se preko ceste STARCU
u kom poznadoh dječaka iz snova,
kome dajem loptu petom
na prašnjavoj Stojkinoj livadi
i on gol zabija.

*"Kome ti bečku školu prodaješ,
mi smo mostarske liske, prdimahovino".*
Starac se ničeg ne sjeća, izlapjela budala.
Nisam mu treb'o ni dodat loptu
kad ne čuje HUKU tribina
"Golova sinovi, golova!"
i Pavu promuklog na ogradi,
razapetog, ne vidi.

Sa plafona se ruše stihovi
i muzika trešti i ljudi mnogi u gomili.
Riječi pijane, riječi ne izrečene, oprosta niodkud.

Molitvu čujem daleku pod Bijelim Brijegom,
hiljadu nijemih na travnjaku
i vidim jasno Santijago de Čile.

...

...

Rođeni, rođeni, do groba rođeni

Miris tek pokošena travnjaka
i svjetlo u grudima ne da mi usnuti.

*Danas Nedelja 07. 10. 2001. pod Bijelim Brijegom sastaju se
ekipe Veleža i Crvene Zvezde.*

*Velež nastupa u sastavu: Marić, Ristić, Hadžiabdić,
Čolić, Primorac, Pecelj, Topić, Halilhodžić, Bajević, Vladić i
Vukoje,
a Zvezda nastupa u sastavu Hala, Koka, Dika, Mevla, Zela ,
Brašnara.....*

Miljenku Mihiću

MOSTARSKO PIJANSTVO

U ljeto pijan volio bih biti.
Eh, kad se sjetim društvo, ja i ti.

K'o nekad od kuće krenemo do "Čule",
od praznih čaša da pravimo kule.
I tad bi prijao od platana hlad,
"kod Zupca" bi nas minula glad.

U ljeto pijan kad bi moglo biti,
da opet krenemo društvo, ja i ti.

Kod "Juse" idemo, još jedna tura,
uz pjesmu laganu lakše se gura.
Vrelo, Jesenica il' Bijelo Polje,
dok ima želje, snage i volje.

U ljeto pijan, jednom, sam ću biti,
i piće tvoje sam ću popiti.

Na Rondou kraj Franje naći ću hlad,
s pivom u ruci umrijet ću mlad,

...

■ ■ ■

Tu kraj tebe kraj Liska parka
pijanca smrt neprimjetna, laka.

A tebe nema, ti nećeš doći stazama starim, sam ja moram
poći.

A tebe nema, ti nećeš doći lutaću sam u mostarskoj noći.

Seji Caci Pužiću, Mostar, 1993

MRENE

Pozne mrene, prave sjene,
jutrom umite godine njene
i soba ih puna vedrih lica,
starih labudica.

"Vidi ko mi je doš'o? "

Ko zna zašta,
srce je žacnu,
trn krivca,
mrena se navuče pokajnica.

Još bi čigra u oku da igra,
Al' mora se predat'.

Na cakla djevojačka,
misli griješne,
nemilice
kaplju kapi neutješne....

...

...

Stid, unuk je gleda,
otra se rupcem,
mene gleda
"E da te more vidit...Ova je suza za tvoga deda"

Babi Mari

Zdenko Bošković - Molitva za Anku

NA KLUPI

Vrijeme onako...
Samo da ne pada, svejedno mi.

Sjedim, gledam i slušam,
a samo sjećanja jasna...

I nije mi do priče
sve i da si ti tu....

Roggel, jul 2011

NA KRAJU

Na kraju krajeva nisam sam,
sa mnom si ti i noć i dan,
sa mnom su ptice, sa mnom su ljudi.
Ne dajte nikome da me budi.

Zdenko Bošković - Moment kada se više niko ne sjeća

NASMIJANI OBLAK

Kad je lišće zaspalo u vlažnoj nam kosi,
kada smo se budili u jutarnjoj rosi,
kada smo zaljubljeno, ludi trčali po kiši,
rekla si mi: »Ponekad mi piši»

Kraj je opet ljeta, vrijeme rastanka,
zamirisa cvijetak tvoga uvojka.
Evo pišem sada pismo za tebe
da se misli naše ko nekada mi, nježno poljube.

Sad je drugo vrijeme i druge su kiše,
jesenje, dosadne tebe nema više.
I mi smo drukčiji, ko zna dal' bi mogli
k'o nekad na rastanku, rugati se boli.

Ali dobro znam ti si oblak taj,
to su tvoje suze, to su naše tuge.
Ja to dobro znam, ti si oblak taj,
pa me, eto, tješi što se oblak smiješi.

NEBESKI LUDACI

Bogom dani, teškim prstenjakom žigošu nevine.
Mahnitim kažiprstom glave skidaju umne, od siline.

Narodni prvaci, malim prstom dolaf vrte postojanja.
Srednjakom ukočenim se rugaju pameti, sa odstojanja.

Nebeski ludaci, željeznom šakom slobodi se svete.
Nepismenim palcem potpisujuć dekrete, iz sujete.

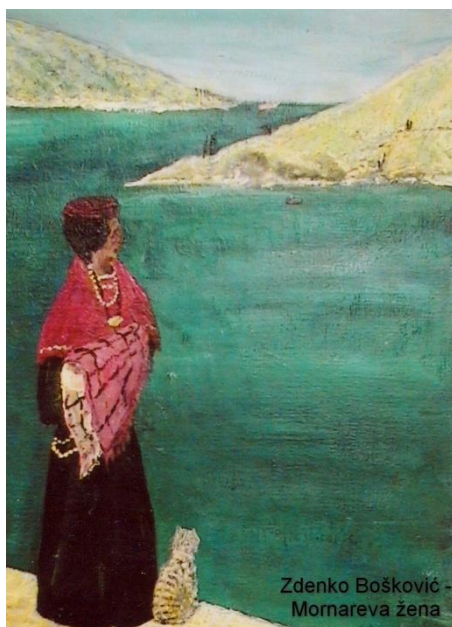
Roggel, januar 2004

NEDOSEŽNO

Na mestu gdje sam čekao da odrastem,
kome poklonih nadanja svoja
i htijenja da čovjekom hoću biti,
još linija horizonta stoji na istom mjestu
i kazuje granicu između
mora i neba,
vazduha i hljeba,
stvarnosti i želja.

Roggel, 09.09.2011

Zdenko Bošković -
Mornareva žena

NEKA POLETE HALJINE

Za koga gore oči te
Koga bi ruke tvoje grlile
Za kog si noćas vilo ti
Ja hoću samo s tobom igrati.

Svirajte pjesmu tihanu
Cvrkut tišinu daleku
Zasviraj valcer, zasviraj tango
Noćas u igri umro bih rado.

Zasviraj Mišo šta hoćeš ti
Neka se zemlja prolomi
Ja ću zaigrat i kolo gluho
Samo da gricnem
njeno uho

Sviraj za ples maestro sad
Neka se nebo zavrti
Neka polete u zrak haljine
Nek zora noćas nikad ne svane

NEKO

Svaki mig i dublji uzdah čine mi bol.
Kosti me gnjilo bole i mišići u vječnu grču.
Prsti otekli za olovku i harmoniku, sve što volim zamrlo je,
i iz grla se samo ropac otima i ječi ganga u potiljku.

Ipak zora će me oteti krevetu i snu daleku
miris svježā jutra i istrgnuta šparoga na dlanu.
Bolni prsti obamrli, za smješnu nadnicu, kidisat će gladno.
Radost slobode u znoju okupana, na suncu kopnit će.

Djeca će opet za ovu moju muku
kupiti neku zapadnu trićariju.
Neka im bude, ovo je njihovo vrijeme,
i moje je lude noći Neko svojim životom plaćao

Roggel 18.05.2002

NEMA GRADA DO MOSTARA

Rijeka teče posred grada
ne da dijeli, već da spaja.
Sva ljepota pjesma posta
ljubav sreća pokraj mosta.

**Nema pjesme do Mostara
niti noći bez meraka
nigdje nije takva raja
nema grada do Mostara.**

Dv'je obale jednog grada
što ih okom nebo spaja
jedna želja jedna pjesma
ljubav bistra s drevnih česma.

**Nema smijeha do Mostara
liskaluka i hakanja
nigdje nije takva raja
nema grada do Mostara.**

...

...

Kad sjećanje probehara
pelin gorki rodnog kraja
nema glasa nema pjesme
kad daljina sve odnese.

**Nema sunca do Mostara
ni Neretve do Skakala
nigdje nije takva raja
nema grada do Mostara.**

Zdenko Bošković - Mostarske majke

NEUROPSIHIJARIJA

Bio sam u posjeti....

Mlad čovjek..
Pogled uprt u bjelilo plafona.
Boja mu kože plafonska bijela.
Mir zagašena klaka
Misli su fine.
Oko njega plavi su konji,
oko njega žuti pjetlići,
oko njega crvena polja,
oko njega...

A gore visoko, visoko je sunce
i on ga gleda, gleda,
oči mu prži.

Pogled uprt u pakao plafona.
Boja mu kože plafonska bijela.
Zabatra se u granicama kaiša kožnih.
Pogled mu... Boja mu...
Misli mu...
Mir. Popusti čovjek...

Neuropshijatrija.
Sutradan mi rekoše: „Jedan luđak, u trici umro....., jučer“

Mojoj bivšoj domovini

NEZNANKA
(Forumska poezija)

Kada kažeš da si živjela u Raju
i da si hodila zvjezdama,
da si zborila sa vilama,
da si pila nektara,

da si pjesmom govorila,
da si nekada vjerovala,
da si se nadala,
i da si, ono pravo, sretna bila.

Mi trebali biti znanci,
jer bijah na tom mjestu
sekund od vječnosti
i čekaj malo molena
sad ću te se ja sjetiti
ko bi Ti mogla, Neznanko, biti.

Roggel, 06 mart 2009

O KAKO SAM DUCIJA MRZIO

Moja prva simpatija,
koju bi ljubavi zvao da je toga bila svjesna
voljela je "505 sa crtom" i bajadere iz "Kraša"
i pravila se k'o da to ništa ne košta.

Matematiku je mrzila i izbjegavala fizičko,
al' to ne bijaše ni trauma, ni sindrom.
Bi normalno mrziti matiš, a ljubiti bonbon.

Mojoj simpatiji je nedostajala gornja dvica,
ali to joj nije smetalo savršenstvu
i u mome društvu
nikad nije uskraćivala osmijeh svome licu.

Nosila je ona kratku plisirku i bijele sokne,
imala kikice vezane gumom iz viklera
i mantiju plavu bez gornjeg dugmeta.
Moja vila bez krila
noge, mršave, nije ni slučajno krila,
vidio sam u njoj budućnost, snove,
svjetsku ribu...duplericu iz Playboya.

...

...

Moja prva simpatija
nije marila za moje vratolomije i ulizivanja,
negirala je dvosmislice i furala je svoju stvar,
al' ne mogu reći da joj nisam bio drag.
I moram priznati sada, kad kontam, sa distance
po simptomima, naknadno, da sam je volio.
Jer sigurno ne bi me tako jako u stomaku zaboljelo
dok je sa Ducijem na rodendānu stiskavac plesala,
a nije me,... majku joj milu, ni krišom gledala....

O kako sam Ducija mrzio...

Adeli od Zdene
Roggel, Nizozemska, novembar 2010

OD KAPI SE VINA NAPIH

Od kapi se vina napih
mrva kruva sad mi dosta
sit života okon grlin
od lipote još će osta.

Tica gladna zaborava
sićanja mi lipa krade
da je nekad lipje bilo
u godine moje mlade.

Mislija san da će čekat'
radost na me kad se vratim
da mladosti vrime prošlo
nisan tija virovati.

More moje, moje misto, judi moji,
ništa više nije isto.

Zdenko Bošković - Klapa u noći

ODA PODRUMU U STAROM KOMŠILUKU
AVENIJA 14 FEBRUAR 51

Dvica,
radnička zgrada u nizu
padaju bombe sasvim blizu.

Podrumu njenom napis'o bih odu
k'o nekom dragom, rođenom rodu,
rek'o mu stih k'o stvoru,
izjavio ljubav k'o mornar moru.

Podrume veliki, tvoja je slava
što spasi dvadeset nevinih glava,
što mrakom zakri bezočni stid
strahom memljivim obojen zid.

Hvala, o podrume s mirisom čađa
što ne da da umre silom što ljubavlju se rađa.
Izvini, podrume puno
za ćumur i stare stvari, sad,
kad si tako velik', a mi tako mali.

...

...

Dvica,
radnička zgrada u nizu
padaju bombe sasvim, sasvim blizu.

Podrumske letve uspravno stoje,
jedino one smrti se ne boje.
Sjenom se igraju titraji svijeće,
krompirove klice najljepše su cvijeće.

Mostar, svibanj, 1992

ONA JE OTIŠLA

Ja nemam sada kuda poći.
Jutros neću da otvorim oči,
neću da vidim da je nemam,
nek živi još malo uspomena
Ona je otišla.

Jutros neću da se budim.
Ostat' ću snovima da se čudim,
niko neće na vrata doći,
sanjat' ću naše mostarske noći.
Ona je otišla.

Osjećam, njen miris parfema.
Čujem korake kojih nema,
grijem dahom napušteno gnijezdo,
sjenu grlim, božansko tijel.,
Ona je otišla.

OPROST

Pada ju granate negdje iz daljine
kukavič ja jaja njihove siline.
Ne bojim se više i nije me strah
samo mi je žao što mi ruše grad.

Idem polagano, idem svojim gradom
neću ići pognut, neću ići kradom.
"Vidi ljudi pjesnik što ulicom piše"
grakćite i lajte, ja ne čujem više.

Silnici sa brda bojte se Boga!
Imate li ikog dragoga i svoga?
Rušite mi grad, rušite mi most,
od mene ne tražite nikada oprost.

Mostar, proljeće, 1993

PAR – NEPAR
(forumska poezija)

Bog se poigrao s nama i dao nam
dva bubrega, dva uha i po dva uda,
dvoje oči, prstiju deset i dvi sise.

Al' nam dao jedan nos i usta,
jednu kičmu, život, srce i glavu,
san o sreći, domovini, Mostaru.

Jedna je još mati, sunce i ćaća,
jedan je ćeif, merak i raja,
i još par stvari za kojih nema para.

A i Bog je jedan, velik i nedodirljiv,
besmrtn, pravedan i nepredvidljiv,
i blažen kažu rado, dok gleda svoje stado.

Bagi od Zdene
Roggel, 31.01.2009

PJESMA SLIJEPOG GARDISTE

Kažu,
da bolje je da ne vidim.
Mislim,
da bolje je da i ne čujem.
Šutim
i jest bolje da ne kažem.

Tvoj dodir samo ostao je,
sunce toplo, bez svjetla.
Vjetre blagi, bez treptaja,
mračne mrkli, bez tajni.

Kročim svijetom.
sam
bez straha,
bez štapa,
po bezdanu dna nabasam.
Tješim srca raspukla
i sišem dojke presahle.

...

Gajtan o pasu, otpasan,
i sablja klepa po kamenu.
"Kre-ni gar-do.... Kre-ni gar-do"

Neer, proljeće, 1994

Zdenko Bošković - Na Musali

PJESNIČE STANI

Pjesniče stani, nemoj ti sve pjesme ispjevati.
Pusti i druge da pjevaju,
pusti one što bolje znaju o sredini, početku i kraju.
Pusti ptice i cvijeće i one što ti se čine da pjevat ne znaju,
umorne i bolesne, grobove,
one za koje držiš da im do pjesme nije.

Nemoj sve pisati, prestani pričati.
Koju pjesmu pjesniče odšuti.
Dječji snovi su bolji, i maštanja
veća su od tvojih, roditeljska praštanja.
Zašto baš ti da ispjevaš ljubavnu bol, suzu i rodnu grudu?
Zašto da ti opjevaš smijeh, radost, tugu?
Jedini koji si da shvataš sudbu, na dvoru princa i dvorsku ludu.

Otkud ti da opjevaš, čedan, tolike ratove i bitke,
ti opjeva pohlepu i mržnju, ti ukrasi lovorom glave
pobjedničke.
Ti plačeš za naše majke, tvoja je topla riječ kraj grobljanske
rake.
Ti i Tvoja riječ.

...

...

Dopusti pjesniče jednom da sumrak mrkla noć postane
i zora rosna osvane bez tebe,
da pjevci i zvona bude ljude,
da Bog pravedne daruje i da suci krivima sude

Pitaj se nekad jel' riječ tvoja Bogu mila?
Čemu sve to? Ima li cilja?
Dal je ikad po tvojoj bilo,
i da li bi dijete uz tvoju pjesmu mirno snilo?

De, ohani malo pjesniče.

Sebi i Vladi Puljiću

PJEVAČ SEVDAHA

Pjesme stare sevdalinke učila me majka,
učio me život pjesmi mostarskog meraka.

Gdje god bio pjevala mi duša sama
o Mostaru kog ne vidjeh, kog ne vidjeh, godinama.

Pjevah drage pjesme iz rodnoga kraja,
što ih štiglić samo pjeva i mostarska raja.

Pjesme sjetne davne, iz duše što pati,
pjesme čovjeka, čovjeka što čezne, da se kući vrati.

Svijet je mali od Newyorka do Pariza čaršija.
Svijet postade mog Mostara cvjetna avlija,
gdje god dođem moja pjesma mostarska.
Sad se tuga, tuga moja, svijetom prosula.

Pjevao sam pjesme u Brčkom kraj Save,
pjevao sam sevdah na dunavskom splavu.
Svugdje uvijek pjev'o tebi, mom dragom Mostaru,
tvome nebu i Neretvi, suncu što te grije,
i čovjeku što bez tebe života mu nije.

Mom rođaku Miji Boškoviću,
Sevdaliji sa Balinovca

PJEVAJ SA MNOM

Rijeka modra ne teče, ne postoji,
plaču za njom mostovi kameni.
U kavezu nebom ptice lete.
Još mirišeš ti, okovani cvijete.
Ovdje je ljubav, sevdah izdaho,
ovdje su crkli sreća i rokenrol.

Rijeka modra ne teče, ne postoji,
plaču za njom mostovi kameni.
Ti na me ne misliš mali garavi,
mene se ne sjećaš više rođeni.
Ovdje je ljubav, sevdah izdaho,
ovdje su crkli sreća i rokenrol.

Rijeka modra ne teče, ne postoji,
plaču za njom mostovi kameni.
Što nam to treba brate moj.
Sitni smo mi, smrtni, prolazni.
Ovdje je ljubav, sevdah izdaho
ovdje su crkli sreća i rokenrol.

Pjevaj sa mnom, sreće se sjeti,
budi tren nevin k'o dijete.
Niko neće istinu saznati,
svi će po laži slijepi hoditi, ako zanijemiš ti.

POGLED

Nebo plavo,
povrh palme u Jozinu portu,
kaići razigrani na maeštralu
i krovovi Pelješca u daljini.

Tvoja ruka,
Nikolin osmijeh
Pavlove oči
i ništa više.
Fala ti Bože,
u času posljednjem.

Mojim najdražim
Komarna, juli 20

POSJET

Poslije godina zaborava
stari smo
za iznenađenja
i ne priliči nam
da lažemo i da se pretvaramo.

Poslije godina inata,
ništa.
Ni ljubavi, ni mržnje ne osta,
samo prazno ravnodušje
i davno sahranjen neko drag.

Poslije godina bešćutnih,
molim te
ostani tu pred vratima.
Ja ću se pomoliti za nas
i zbogom brate.

POSLJEDNJI POZDRAV

Draga tetka,
zarobljen svakodnevnicom ne vidjeh dalje od današnjeg dana.
Skučen tuđinom i daljinom vidjeh samo lijepe slike,
a na tim slikama ti si mlada i zdrava i imaš divan osmjeh
i oči ti se smiju dok držiš svog jedinca.

Na slikama promocije, svadbe, gozbe
sretni dani i jedna sretna familija.
Na slikama nema tuge i boli i samoće i beznada zadnjega časa.

Ostah ti dužan kilo kocke šećera, deset deka kafe,
i jednu posjetu.
Ostah ti dužan zagrljaj, jednu pusu i
riječ koju, toplu, rodbinsku.

Znam da u času ovom, svi dugovi ovozemaljski su vraćeni
što su nam dužni drugi i što smo drugima dužni mi.
Znam da su ovom času zemlja i cvijeće dovoljni,
i da su suvišni pokajnički govori.***

...

Ipak, imao bih sada svakog po nešto pitati, i ljude i Boga,
al' moram poći prvo od sebe samoga,
moram vrijeme i ljubav propuštenu dugim putem i ovim stihom
potkupiti,
da se ne vidi dok kradem iz sjećanja radosti.

Začudo tetka, ja sada nisam tužan
kada ti bez straha Bogu ideš,
jer znam da će ti anđeli nebeski bolji biti
nego što smo ikada na zemlji bili mi.

Mojoj tetki
dip.ing. kemije Elviri Bošković-Antunović
April, 2003

PROROČANSTVO

"Velika vojska će da strada,
na velikom polju podno stolnoga grada
dekade zadnje poslije velikog rata
i bit će krv konjima do gnjata."

Lažeš Proroče, što krv zalud pomenu,
zapali knjige svoje, pamet bremenu.

Evo me na Cvjetnom polju podno grada,
jekni Brdo, šta muliš k'o mlada?
Pozivam tebe i druge za svjedoke,
zašto sad šutite Vode duboke?

Lažeš Proroče bez stida, ti bezočno,
povuci predskazanje tvoje, krvoločno.

Zašto sâm sam na polju Stolnog grada?
Ko sada ovim vilajetom vlada?
Zlobniče što se cerekaš? Reci!
Ko sam sâm? Ko su mi preci?

Proroče, molim te, slaži mi!
Ti to najbolje znaš.

RAJA IZ ŠANTIĆEVE

...devedeset, devedeset pet, sto.
Kenjac bio ko se nije skrio, ja polazim.

Keta, Zelja, Fufla, Vinta,
Ćure, Brano, Benks, Muta,
Tomo, Švabo, Grba, Stanko...

Puspas mene i sviju nas!!

Grobari.....

U groblju su se igrali mali,
zato smrti i nisu dali.
Uzak je njihovih snova plaža,
oni su Gradu posljednja straža.

...

...

Poker u hladu. "Bježi caja!"
Ukrasti voćku i to je raja.
Ne boj se života s tobom je raja,
ne boj se smrti idi kraja.
Ronje u ćoš, "Ko me to traži?"
Sto put si tranguzan mene ne laži.
Nije kunst skočiti s treće,
život je nešto mnogo veće.

Grobari, grobari sa Uzaka, prvaci mahala i sokaka.
Grobari, Grade što tebe vole što tvoje rane i njih bole.

Zdenko Bošković - Nuspio pokušaj odvajanja neba od zemlje

RUŽA

Krhka klica, život bi postala
Rado bi dračom u kršu izrastala
Škrtim plodom se kitila i divno mirisala.

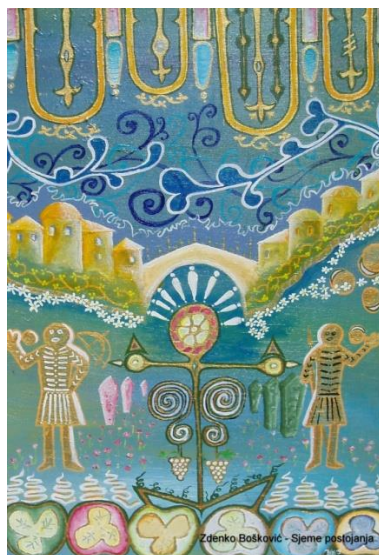
Al bura je ponese u baštu bajnu
U svijet snova daleko od doma
u ružu da cvjeta, miriše ko sjeta.

Tajmi od Zdene

Stvarnost

Svi znaju al radsebe ne kažu..
Na platnu slijepog slikara ljeta
Nijemi pjesnik šapuće proljeću
Jesen života kosti prožima
Na Kujundziluku ufati me zima
Bijah na mjestu kojeg nema

Kule upalih očiju ne smiju se više
Ljudi ko bez duše ne zdrave se
Ulice bez platana, u hladu
Ne dam da mi dušu ukradu
Cernicom korakom nezaborava
Al Nema više mojega Mostara

SRIĆA

Sunce je sritno ća je grije
na grud'ma njenim more se smije
na licu joj blista odbljesak dna
došla je tu iz moga sna.

Valom se širi miris kose
s vrata su pale kapi rose
bila je moja samo na tren
uvik ću biti samo njen.

Otišla ona je u sumrak ran'
duša se prostri ko prazan dlan
misec mi škrto kazuje put
ća san je pusti kan da je ljut.

Za puntom sriće di raste cviće
bosiljak, smilje, ružmarin i mak,
za puntom sriće di raste cviće,
pamtim njen korak, dodir i dah.

1993

STAZE OD BEHARA

Mislio sam samo tebe ljubiti,
želio sam samo tebi pjevati.
Ti si bio moj početak i kraj,
proljeće života i vječiti maj.

Sada moram sam svijetom lutati
i u praznoj čaši sreću tražiti.
U pjesmama mojim ja ću plakati,
jer ni mene nema kada nisi ti.

Na putu do raja nema stajanja,
ni u srcu mome nema kajanja.
Šta je tren od sreće prema vječnoj sreći.
Navijek ću te voljeti, to ti moram reći.

Rodni kraj, odavde do raja.
Svijetom bijelim nosim te, srce iz njedara.
Kud god hodim posute staze od behara,
da se mogu vratiti NEKAD do Mostara.

Mostarcima bez Mostara, 2007

STOJ NA RUKAMA

Žurim, kidišem, "Hajde djeco!"
"Izvinite što mora sve, mora sada".
Vrijeme je vaše dragocjeno,
vrijeme bezgriješno,
svoju sam bitku sa njim izgubio.

Priznam da sam kroz ljude gledao
i nisam zlobu vidio,
da sam žmurio da bih usnio,
da sam šutio, griješan, da bih spokoj kupio.

Svoje sam vrijeme prodao za par sretnih trenutaka,
ništa od grješnih nisam naučio.
Dobrote i milosti njihove je nestalo
i presuda glasi: "Budi sam".

"Hajde da vidim još jedan kolut naprijed i stoj na rukama.
Dob- aaar!
Još ti.
Dob- aaar!"

STRAGA NIKADA

Forumska poezija

Kad bih se ponovo forumski rodio,
Nermos bi bio.

Onako bio bih iznad povijesne zbilje,
prosvječivo bundeve i tikve
i njihove špice, kalemio u lubenice.
Praznoglave dolme bih solio,
a na kolačiće stavljao šlaga,
dične bih karao naravski, rajinski, straga.

Kad bih se ponovo forumski rodio,
Nermos bi bio.
Ovu kratku bi pjesmu do refrena,
do potpisa skratio
i ne bih narod rimama patio.
Znao bih gdje je srž i bit,
da ljude ne može spasiti stih,
i da se od šipka i vode ne more biti sit.
Nikada.

Mom finom Nermosu

STRAST

Slikam sreću za tebe očima
ljubim šapatom misli tvoje
zanosom čula naša pjevaju
i munje užegle tijelom sijevaju.

Strast beskraj bića prožima
pupaju sokovi života procvali
naiskap bi požudu popili
taman s jutrom i sami nestali.

SVJETLA KAFIĆA U STAROM GRADU

Svjetla kafića u Starom gradu zovu me u sitni čas.
Žudim da sretnem drage mi ljude, da popijem s njima u slast.

Zajedno mi ćemo ovom danu ukrasti posljednji čas,
dočekat zoru na barskom šanku, nazdravit za novi dan.

Umorni grade kad sklopiš ti oči počinje tad život nov.

Noćne ptice traže gnijezdo i srce voljeno.

Kafići se pune svijetom i dimom, žagor svuda i smijeh
do zadnje pare, do zadnje kapi, ovaj život je lijep.

Tura za turom, opijan pićem, srećan sada si ti.

Problemi mali, problemi svjetski u čas su riješeni.

Ko je poručio, ko je popio, ko je prosjak, ko kralj,
nije važno večeras, ti si, zvijezda što nebom sja.

U Starom gradu s društvom, lakše je sve.

Zaboravit tugu, doživjeti sne.

U Starom gradu sa društvom
možeš podijeliti suze od srca, smijeh.

ŠTIGLIĆ

Štiglić je ptica što u kršu pjeva
i sunce mu godi,
muči se, al' leti u slavu slobodi.

Štiglić je ptica, u kavezu živi
i u njemu plače,
nada se svom letu, ne želi da skače.

Uče ga da pjeva, ko slavuj, ko ševa,
a on pjeva ko plače, plače ko pjeva,
isto kada sijeva, a i kada je žega.

Uče ga bezbrigi, raskoši i modi
i on to čini iako ne godi,
perje mu je isto, nada se slobodi.

Mostar, 1993

ŠADRVAN

Ukroćena voda
smirno teče, glogoce i pretače
i zazivlje da se popije,
da se umije,
objesno da dragu popršćeš,
dok sunce kidiše.
O raskoši hercegovačke.

A pamtim burilo
i kapi ljubomorno uhićenje u dvije ruke zakrite
od starosti naborane i motike,
i uzdah tvoj kad ruke ovlažiše oznojeno lice
i pogled u nebo.
"Jeda li Bože odnekud kiše"?

Mom dedi Ivki,
Roggel, oktobar 2011

ŠINTERI

Nije imala razloga da se ne boji,
jer su je više šopali nego li hranili.
Al' ona je imala svoju kuću pod nebom,
između Dvice, Trice, garaža i Kolonada,
menzu kontejnersku i ovozemaljsku zadaću
da brine za svoju vrstu, pseću.

Štenila je ona sinove za razne ćaće,
baška rase što svaki liči samo na se.
Potomke s očima što ne mogu da se ne svide,
krila je u kartonske kutije od ljudi i zime.
Beli se koža ljepila za rebra
i nesebično je nudila štenadi otegle sise,
a mi smo im po šarama davali ime,
dijelili s njom školske sendviče.

I bi nekom odjednom" belića" previše,
pa odluči, taj neko, da Bele ne bude više.
Zavezaše je špagom za jedno u drvoredu
i lovačkom naizmjenice gađaše i promašivaše Belu.
A ona je gledala šintere netremice
bez suze, ni da je povila repa,u lice.
U čudu nije ni cvilila, ni molila,
Bela naša, ljude je volila.

...

...

Gledali smo i pokrivali oči, naizmjenice,
u šaci stiskali za šintere buljke osvetničke
i u špaliru nemoći gutali knedle za nevinu kuju
što nije htjela za inat da ispusti dušu.

Pod drvetom za Belu od buljaka grob,
križ, vijenac kamilice i svijeću zapalismo,
propunta se svijet i na prečac odrastosmo.
Ubiše šinteri u nama sve nevino.

Jednom sretnom djetinjstvu
Roggel, 18.11.2011

ŠOPING

U gomili nemarnih pogleda
Što ne znaju više šta traže
Na pokretnoj traci sisa, bataka i vlasi
Pratim oči što sjaje
Na buvljaku zatomljenih sentimenta
Tražim u masi kristalne vaze
Okna otprta, od duše katedrale
i ushitim se kad me na tren spaze

22,05.2011

ŠTREKA

Ćize dvije što vode negdje,
u neka njedra, bašte, u snove.

Ćize dvije što vode negdje,
djetinjstvo, bratstva, u susrete nove.

Ne morah preko brda sedam,
ne morah gaziti hladnu rijeku,
ne morah preko brda sedam,
trebo sam samo preći štreku.

Linija dupla od nepoznata,
što klizi s danom iz mojih ruku.

Linija dupla od nepoznata,
od snova štreka na mome putu.

Vozovi, vozovi štrekom ne prolaze,
između tračnica izraslo proljeće.
Vozovi, vozovi štrekom ne prolaze,
klapara tišina kroz moje sjećanje.

Vladi Prliću

TAXI-MAXI

Zbog njega sam sretan što nisam imao sestre,
jer zbog žena je TAXI kršio BESE,
pa i danas vjeruje sigurno da nema koja ne bi
probala kako jedan Ljubušak.....ljubi.

Dalje je momak ok, al' između mjeseca i križa dvoji.
Al' sumnje nema da je Bago, od Hasea milion puta bolji,
slušao predavanja na univerzitetu Musale.
U dvije riječi u džep stavi intelektualce, preškolovane.

Babo je pravi i rado bi mu kćer i zet bio,
al' žena ne bi, para tih nema, jedna joj majka njena.
A ko joj je kriv, da je znala ni ona ne bi,
al' cura sa Musale htjela vidit kako Ljubušak ljubi.

Arminu

TEŠKO OPĆIM S LJUDIMA

Teško općim s ljudima,
pametnim i ludima,
teško sa nevinim, teško sa bludnima,
sa muškinjama i ženskinjama, djevicama i trudnima.

Sportski tipovi, razvaljene škembe, foto modeli
i krezube babe.
Bijeli, žuti, crni, razni melezi, trezvenjaci, pijane barabe,
punokrvni, malokrvni i oni plemićke krvi.
Ko od njih meni u zagrljaj hrli?

Teško općim s ljudima,
pospanim i budnima.

Galantni i arogantni, šaljivi i gadljivi,
bezrazložni pacifisti i razložno svadljivi,
crkvenjaci, moliboge, zakleti komunisti i prokleti budisti,
dobronamjerni udavi, šmekeri, uvlačiguze i ostali ljigavci,
pareše, interšdžije, inadžije i duševne fukare,
svi oni, što ko mali piške, kake, sline i bale.

E, ljudi, ljudi!

TITINE UČITELJICE

Za mizernu plaću, "Dobar dan drugarice"
i osmamartovsko cvijeće.
Savjest čovječanstva na barikadi spoznaje,
Titine učiteljice.

Nikada bolesne, nikada ljute, nikad snene,
s osmjehom proljeća, u sjećanju vječno mlade,
ljepotice bez šminke, kraljice bez krune i lenti.
Majke nam druge, ko želi da ih se sjeti?
Titine učiteljice

Zbog njih hodam pravih leđa,
kratke kose i podrezanih noktiju.
Od njih naučih kako se ljudi poštuju,
dobro od zla razlikuju,
i neke manje važne stvari kao
slova, brojke, gradave i planktone.
Za sve dobro u meni krive su one...
Titine učiteljice

Posvećeno mojim prosvjetiteljima i odgojiteljima

TRAGOM SRETNIH SOKAKA

Kud sam hodio nisu bacali cvijeće,
nisu mi neznani klicali,
šiparice nisu se nesvjestile i vriskale.
Ništa od slave, za ljude male.

A i za velike osta dan i nafaka,
pogled čežnje da sve se pohvata.
I u njih vise okačene slike požutjele,
i riječi bi škrte da razgolite zaborave.

S unucima sjedim za astalom
i hodim, sad, tragom sretnih sokaka
na dohvat ruke od malo sreće.
I šetam ih divanom, mojim Mostarom.

Neđi, 01.03.2009.

TRAVKA HERCEGOVKA

Međ tri kamena,
siva bez srca
iznikla
suha travka,
bez lista.

Bura je ne počupa
iz korjena,
sunce je ne sprži
iz objesti,
stoka je ne proždra
od gladi.

I proljeća jednog,
međ tri kamena
siva bez srca,
travka u strast prolista,
požudom zamirisa
cvjetova trista.

...

I opet navali bura i drugi vjetri
da je privedu na svoju stranu.

Sunce bi da je sprži,
da ničija nije kad nije njegova.
Buljuci mnogi, čudnih svatova.
Htjedoše ljubav njenu da iskuse
leptiri šareni i rijetke ptice,
a da joj nikad ne vidješe lice.

Šefici

Roggel, Nizozemska, 24.05.2009

TRBUHOZBORAC

Ja sam za tebe vanzemaljac,
trbuhozborac sa likom prijatelja tvog.
Sve se promijenilo sem lica mog,
što sjeća te, na nekog zaboravljenog.

Zviždućem ti na uho pjesme proljetne,
da te sjetim sjene iščezle, vočke ukradene,
prašnjavih dvorišta, hramova našeg djetinjstva.
Sjećaš li se šejtana između kamenih golova.

Gazim uzavreli asfalt da ostavim stoljetni trag
što će ga izbrisat prvi opanak nekog došle.
Pričam ti priču šuplju, nostalgičnu, o Mostaru predratnu,
i ja vidim, ja vidim sažaljenje i podsmjeh ti u oku.

E, moj hajvanu.

TREN OSOBNE SLOBODE

Balkanci, vječno na nebu opstajanja
kosmosa, malo za ljubav i snove
od kozjih staza, nikada magistrale
ne vide se palače sreće, od udžgarica
i slađa je vazda od hljeba pogača.

Vremena na kapi, za radovanja.

Crvi sumnje i jabuke grijeha i narav prijeka
kljucanje magle, ljuske prošlosti
instikti iskonski, krvolični, životinjski.
Crne rupa neznanja, kontražu umnosti
malenkost i nemoć osobna, svrab sujete.

Sumnja spram svega, što liči istini.

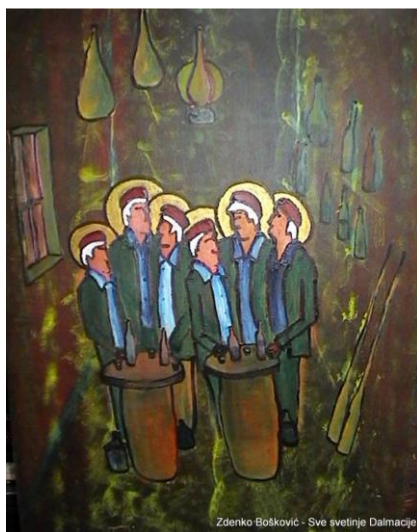
...

...

Sve je strah, bezglavo bježanje
iz bezdana beznađa spoznaje,
krkanluci balkanski, ne daju
živjeti ko anđeo u Raju za Boga svoga
od neba, kruha i ladne vode.

Osta borba za tren slobode, osobne.

Mom finom Ediju,
Roggel, prvi april 2009,

TUGA RAZDIRE KO BURA

Tuga s juga razdire ka' bura.
Ispod kože uvuka de led.
Srce tuče ka' vali u hrid.
Gdje god krenen od prošlosti zid.

Vraćan se domu ka', čovik ka' sin.
Nit sirot, nit bogat, al u duši Krist.
Vraćam se početku, ditijsvu i moru.
Izija sam svoju ljeba sedmu koru.

Miriše mi proljeće na porat,
frišku ribu, ispod peke hljeb.
Krenen, stanen i zatvori san knjigu.
Proklet bija bili, tuđi svit.

TURA
(forumska poezija)

Konobar,
za gospodina mladog,
što dugo u ćošku damu čeka,
i nema mu lijeka,
odnesi, molim te
čokalj loze, uštipke i toratana,
i onako svačega po malo,
da misli smetne i
nek mu jedna loša u krilo sjedne.

I dolijevaj mu kad popije,
donosi kad pojede,
kafu mu ispeci, ako prozijeva
i zovni taxi kad zapjeva.

Tomislavu Mićeviću, Guji

UDARANJE ČEŽNJE
(Forumska poezija)

Na Avtaru nova slika

Stručak vlasi, pamuk vrata,
kuca srce u po takta,
po ramena polu gola.
Damar tuče sve do bola
i sa leđa poznat struk
mami muške čežnje muk.

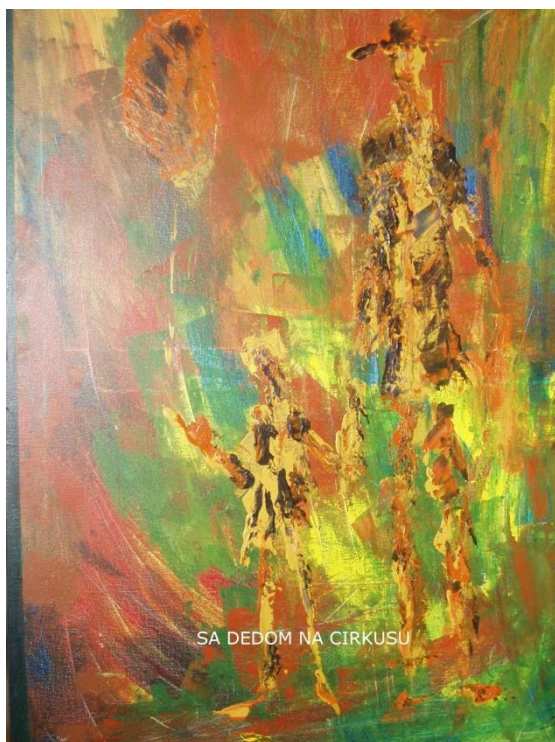
To nas opet Glumka draži.

Glumici

UNUKA

Gledam je.
Mislim na haiku.
Kad vidim u bašti božjoj, propupo,
ovakav predivan cvijet
od tri riječi, tad', bi' napis'o ep:
"Život je lijep"

Oktobar 2011

USNULI MOSTAR

Danas mujezin neće kujisat, neće sabah klanjat.
Nećeš li se grade ti jednom naspavat.
Neće zvonit zvona, ni služiti se misa.
Od Boga i ljudi nedjelja je čista.

S Podhuma gledam na usnuli Grad.
Radobolja teče i mjesec je mlad.
Povjetarac nosi mirise behara.
Štiglić ne verša, jer još Mostar spava.

Grade moj, grade moj mirno sanjaj ti.
Ne daj nikom, pa ni vjetru da te rasani.
Nemoj da te rasani pjesnik nemiran.
Okreni se na stranu, mene ne slušaj.

Ja ću Grade tobom tiho na prstima, žmurke.
Bacam evo što sakupih iz džepa oblutke,
da dok trčim po kaldrmi, oni ti ne zveče.
Zamoliti ću Neretvu da šapatom teče.

Grade moj, grade moj mirno spavaj ti.
Ne daj nikom, pa ni suncu da te probudi.
Nemoj srce da te budi što ovako lupa.
Ja se vraćam grade tebi, sa daleka puta.

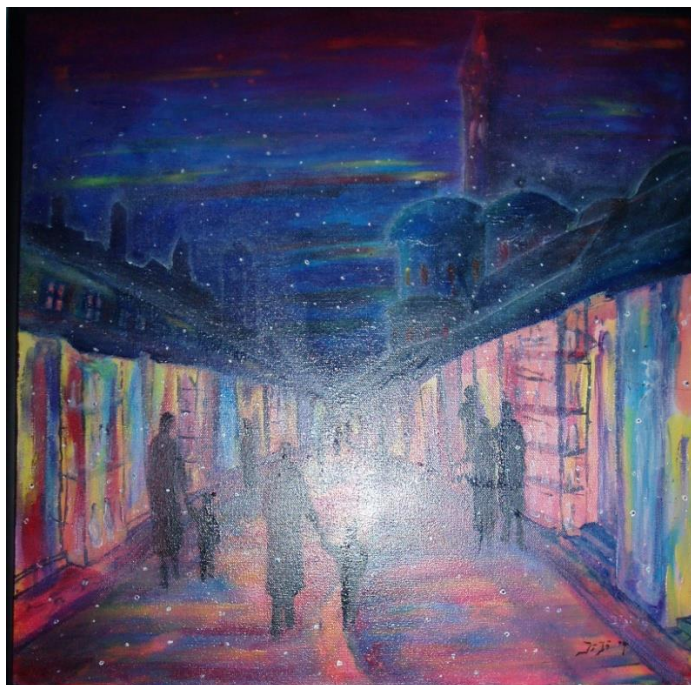
...

...

Leptir krila sklopio, pravi se on cvijeće.
Pod Koščelom čekam Pećina da zijevne.
Stari most se promeškolji, namignu mi sjenom,
prepozno me pjesnik lunja po Mostaru snenom.

Grade moj, grade moj mirno spavaj ti.
Ne daj nikom, osim smijehu da te probudi.
Nek te grade grajom bude curice dječaci.
Nek ožive krovovi, mostovi, sokaci.

Ljeto 2003

VANJA ČEKIM TE IZA KASTRAŠA

Imaš šibica, igrača?
Hoš se mijenjat? Evo ti tri za Kulju.
Njega ne mijenjam.

Oš tapke?
Neću, u tebe veća ruka.

Aa ploha?
A-a jok, u tebe asfaltna, a i veća.

Pole - cijele, slike - bijele?
Znaš da to ne igram.

Oš klikera?
Hoću.
Supo il onako ?
Supo.
Cmok il do tri?
Cmok
Evo, roša je moja, čekim te iza kastroša

I ja tebe čekim pred zgradom,
a ti na Siciliji igraš Nintendo

Poglavici od Vrača

VRIJEME VJEČNOG SNA

U ovom gradu ne treba sat,
vrijeme je stalo ko zna kad.

U ovom gradu vole pse.
Vole pse, a ljude ne.

Kada budem digao ruku na sebe,
vrijeme će stati zauvijek na vječnom satu
što djeli san od vječnog sna.

Kada budem digao ruku na sebe,
bit će običan dosadni kišni dan,
kako za ljude tako i za pse.

Kada budem digao ruku na sebe
brdo će biti, rijeka će dalje teći
i neko će smrtniku Amen reći.

VRIME OD KRAJA

Zapara srpnja,
cvrčci su stenjali od muke,
vremena nemah
u prolazu stisak, samo prijatelju ruke.

Bog Aldo!
Bog kumpanjo!

Činio mi se isti.
U oku mom vječan k'o freska.
U žurbi slijep,
ne vidjeh tog zadnjeg bljeska.

A zrakom su titrale
života posljednje varke,
na bonaci spine
k'o dite, nevino, ribarske barke.

Galeba krik,
život go, vrime od kraja.
Ko sada dobro i loše da zbraja.

...

...

Oprosti bože,
volja je tvoja, al nije pravda.
Zašto baš danas?
Zašto baš Alda?

Bog Aldo!
Bog kumpanjo!

Baška Voda, 1992

VUKOJEBINA

Na putu ka Istoku cijeli dan sam u sedlu.
Državni put, A333, zanoćit ću u Salcgiteru.

Hotel Salcgiter u centru,
restoran što miriše na radničku menzu.
Piva je gorka, jelo podgrijano, ober se ne smješi.
Pospanim pogledom stari šaphauzer iz ugla me tješi.

Uflekani crveni tepisi, gobleni i namještaj staračkog doma,
zidovi šareni na granici nervnog sloma.

Za šankom par izgubljenih duša,
jezikom mi znamim uz pivu pričaju o Jugu.

Luster, peškiri, ofingeri, deke kaki boje i jastuk uštirkani.

Na TV tri državna kanala i na uzglavlju radio ugrađeni.

Soba s teškim zadahom umornih putnika i duhana,
s pogledom na pusti trg u smogu, vrijeme gavrana.

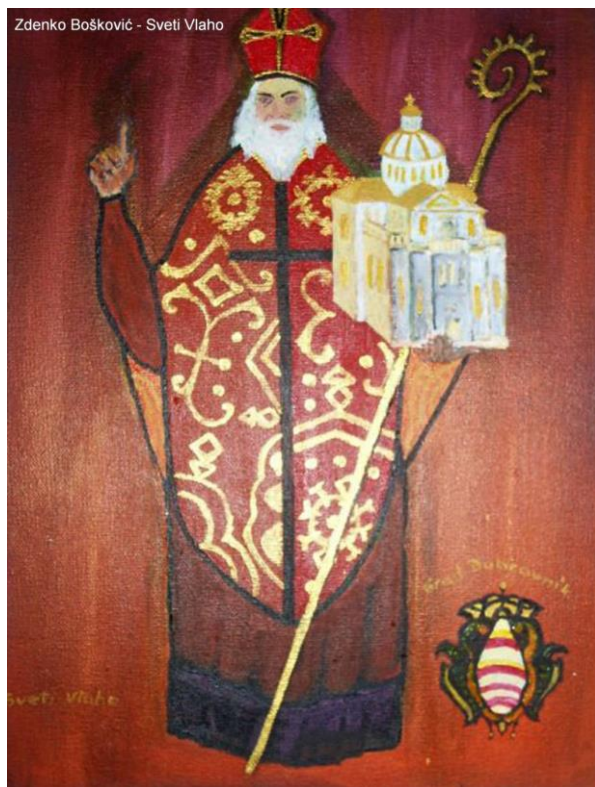
Na nahtkasni Biblija, pomolih se Bogu.
Zvao sam doma, zalud, usnit, usnit ne mogu.
Zaboravljen u prvoj petoljetki, iza onog rata,
Salcgiter mirno spava.

...

...

Daleko sam od kuće, u nepoznatom kraju,
zatečen noću, usamljen sam i osjećam strah.
Usred Zapada, civilizacije,
u srcu velike Njemačke, Vukojobina.

Salcgiter, 2000

ZAŠTO TREBA UBITI ŽELJEZNIČARA

General treba sada odlučit', znati,
očistit' sve trulo, staro, što ne valja,
sve što podsjeća na stari poredak i kralja.

Vojniče vidiš onu kuću kraj pruge?
Domaćin je lud.
U ratu iz dimnjaka dim,
šta za primjer drugima učiniti s njim?

Bašta, u ogradi živina, voćke, djeca.
Vidi, jado kopa još, sadi i cvijeće,
borbu nam kvari taj privid sreće.

Treba mu uniforma, puška, da smetne sve.
On mora mrziti i u Božju da sumnja,
mora da puca, ubije, s nama da lunja.

Ali, vremena nemamo za prevaspitanja.
Takvi su kukavice i neće smjeti,
on još voli kralja.
Idi mu zaprijeti!

...

...

Bolje ne, vojniče.
Idi, dolje, zapali sve!
U ime nove države, poredka i vladara
naređujem ti: „Ubij tog željezničara“.

Mostar, jesen 1992

ZORA

Proljećem miriše i bistra pupa,
uzdahom toplim život kupa.
Pametnija od noći, ljepša od dana,
djetinje čedna zora je jedna.

Zora je moja nevin dan.
Grješni spavaju, budan sam sâm.
Zora je moja, vi sneni dockani,
ljepota se desi dok vi ste sanjali.

04.02.2007

SABAH

Proljećem miriše i bistar pupa
uzdahom toplim život kupa.
Pametniji od noći ljepši od dana
djetinje čedan sabah je jedan.

Sabah je moj nevin dan
Grješni spavaju budan sam sâm.
Sabah je moj, vi sneni dockani,
ljepota se desi dok vi ste sanjali.

04.02.2007

ZRNCE ISTINE

Sine ,
ja nemam više od riječi,
u mom ćupu ne stoji blago,
malo bi tebi od toga trebalo
što je u njemu još preostalo,

život moj je kraju.

Patnja i bol, razočarenja,
na tragu istini koje nema,
ljubavi prošle, rastanci, tuga
tebe čeka sudbina druga,

u tebe vjerujem.

Malo se toga iz snova iskrade,
jer svijetom vladaju laži i prevare,
ja nemam što ti ostavit sine
do iz mog pješčanog sata,

posljednje zrnce istine.

Sinovima Pavlu i Nikoli,
Roggel, jesen 2003

ZVIJER

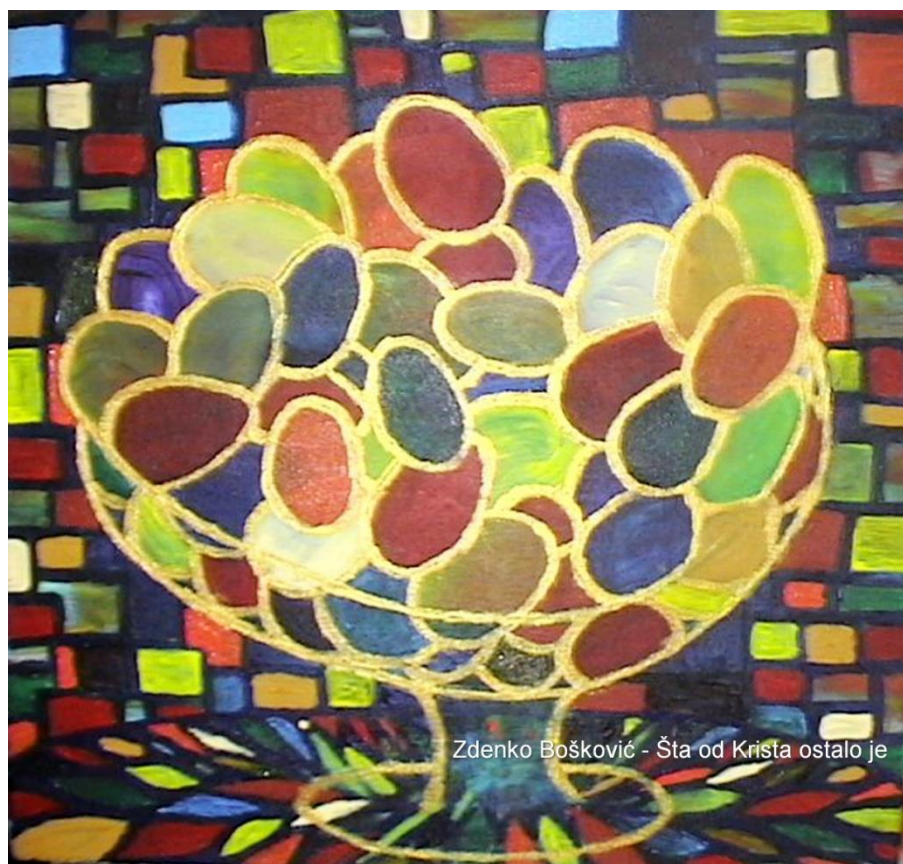
Daleko od džungle je riknula Zvijer.
Krv je kapala sa njenih kljova,
žrtva je bila u nevinom snu,
ona je usnula Domovinu.

Ratnik se trže sa uzglavlja svog
i bol mu prože kidani ud.
O majko mila da li je java
ili sam samo, samo lud?

U srcu džungle, u brlogu svom,
Zvijer je glodala ljudsku kost,
nježno lizala sa šapa krv,
posljednji trag o jednom snu.

Bože moj pobjeć' ne mogu.
Ti si velik pozovi zoru.
Ti si moćan naredi dan,
nek' prođe ovaj ružan san.

Aliji Tuli
Baška Voda, 1993

Zdenko Bošković - Šta od Krista ostalo je

ŽELJA MALA

Znam da se ċeif i rahatluk
ne mogu novcima kupiti.
Al' mogu eto, nešto poželjeti...

Kad bi mi sa neba pale grdne pare,
Il' kad bih dobio na njemačkom lotu,
djelio bih stoje, prljave novčanice
za reintegracije Mostarske Nacije.
Ne zbog vas, jer vi ste sića, raja,
mrzak vam svoj, a rad bi tuđeg belaja.

Ja bih to zbog čaršije, ciganluka, ega,
da na Tepi opet ima šarena svijeta, svega.
Da princeze Korzo i Lenjinovo gaze,
da frajeri na basamkama igraju tavle.
Jer bez raje nema GRADA, pusti su sokaci,
dok svijetom hode ukleti Mostarci.

Arminu Delaliću, Norveška
Roggel, 06.04.2009

PRIČICE
IZ
BESANIH
NOĆI

PUTEM JEGULJA KA GROBLJU SLONOVA

U ljeto 1978 vraćajući se sa naporne taktičke vježbe na Grobničkom polju nazvao sivu austrougarsku kasarnu sa sobama od trideset kreveta na Trsatu na Rijeci svojom kućom. Betonska korita u vojničkoj umivaonici bijahu popločana najljepšim talijanskim pločicama dok sam hladnom vodom zalivao prišteve na nogama. Tvrdi dušeci od kostrjeti bijahu mekši od kolijevke i zaspah tada nevino na braniku otadžbine u domu svom sivom.

Šta je to sada moja kuća gdje moj dom. Sve je relativno što bi rekao umni Albert. Mjesto gdje se osjećaš sigurno i spokojno to je to tvoj dom ma gdje se nalazio ili što bi moja majka rekla : "Pod pećinu pod pećinu, ali da je tvoja."

Vratio sam se konačno svojem domu u Nizozemskoj. Kuća velika, a tjesna, ugrijana, a hladna, moja, a strana. Sit sam sarmi, pečenja, supa, kolača i svakolike kršćanske neumjerenosti sve do sljedeće prilike.

Ono tamo je imaginarni svijet čija ljepota počiva samo u mojoj glavi, dok je tamošnja svakodnevnicu sve samo ne vesela i svačija samo ne moja.

Ja sam već odavna ova dva svijeta držao u odvojenim memorijama, ali ovaj zapadni lišen mladenačkih sentimenta nije nikada imao šansi spram onog dalekog, imaginarnog nabijenog nerealnim emocijama.

Dosta mi se i lijepog i ružnog dogodilo.

Svoje sevdalinke ostavio sam rođaku Miši . One su onako neispjevane izgledale za mene stalno nedovršene i stalno su mi se motale po glavi. Sada kada sam ih predao njemu u ruke ta je knjiga zatvorena i čini mi se da mogu dalje.

Obilazio sam groblja. U Maslinama tatini, u Gorici mamini, u Orlacu ženini.

Bio sam u Međugorju, Komarni na moru i obilazio mostarskie kafaname u potrazi za izgubljenim licima. To su sva moja sveta mjesta. Opet dva svijeta, ovo i onozemaljski, groblja i kafane.

Možda je najinteresantniji samoubilački način na koji sam ja stigao do Mostara kroz mećave vozeći neprestano tri dana kroz bivše zemlje Bivše Evrope(zovem ih bivši iz osvete jer oni sve moje bivšim proglasiše i napraviše), da bi stigao na Badnje večer u pola osam u Bosnu sadašnju smožden i isprepadan ledom i mrakom.

Takav samoubilački način putovanja poznat je samo kod jegulja koje život žrtvuju da bi se mrijestile s tim da kod njih vidim svrhu takvog ponašanja, a kod sebe, jok.

Mrještenje mostaraca bih ovo nazvao da sva ostala simbolika ne liči više na sentimentalnu posjetu Groblju slonova. Mi(mostarci) idemo tamo ko da nikada nećemo otići, a odlazimo kao da se nikad nećemo vratiti.Od naših se kljova niko neće okoristiti, jer one će negdje u putu ostati.

Drago mi je vidjeti te sretnike što su dočekali da vide i da odgoje svoju unučad. Čika Danilo vršnjak mog pokojnog oca mi ispriča kako je moj stari (čiraš i šećeraš) na Internom odjeljenju mostarske bolnice pao u komu ćopajući po noći njegovo grožđe puno sladora. Jest šta jest stari je bio poguzija pa šta košta da košta.

U kafani sretoh među pijancima i vječitim igračima na sreću i Saleta starog kolegu.

Sa vrata ga napadoh: "Ja očekujem sresti takvog intelektualca u biblioteci, kazalištu, na izložbi, a ne u ćošku kafane sa pijanicama i propalicama . "

On ,uvijek opsjednut svojim problemima i brigama traži istinu i pravdu glumeći nesreću neshvaćen od primitivaca i retardirane okoline. Naoružan davno stečenom i nikad ne

potvrđenom diplomom uživa on da ga razni rauberi podsmješljivo i dvosmisleno nazivaju direktorom, stručnjakom ili inženjerom namjerno previđajući njihov podsmjeh, izbjegavajući si priznati promašenost i bescilje svog života.

Jednog starog kvarnog jarana(iz UJDI dana) prepredenjaka, agnostika i goluba prevrtana Petra vidjeh, ali na televiziji, jer čovjek je postao značajnom figura u ovom ludom svijetu gdje djeca od pet godina šparaju četiri kune da bio se kladila na Aston Vilu protiv Čelzija sa omjerom 16:1.

Raspamećeni ljudi vide svoj spas od beznađa u kladenju na ovog ludog ,sada demokršćanskog konja, na političkom ruletu bjelosvjetskih namještaljki.

Debeo i ružan prikriva svoje šupljine nerazgovjetnim frfljanjem na čistom hrvatskom koji ne dozvoljava pogreške na relaciji: tjedan-tisuća i kava.

Nacionalističke gluposti koje priča i koje su me nekada prije rata zabavljale postaju nešto sasvim drugo pri paničnom strahu od pomisli da se takvi tipovi (sitne šićardžije i šarlatani) istinski dokopaju vlasti.

Zela (lokalni pijanac na Rudniku i nekadašnja evropska džeparoška vedeta) mi se pravo obradovao. Ljubi me i grli i prije nego mu dadoh pet konvertibilnih maraka za cigare.

"Gdje si najbolji čovječe na svijetu. Moj spasitelju. Sjećaš li se kad si me spasio od zatvora , kad si mi uslovnu platio?" Nikada, kaže , nije dobio vino koje sam ja

godinama za njega ostavljao kod Zrinka u prodavnici. Sitna lopovana.

Zdenko Bošković - U sjeni šipaka

Ćelu mi je drago vidjeti kao čovjeka što zdravim rezonom gradi sebi sreću. Svaki me put iznenadi pametnim potezom. On je ko čudo, jer svi oko njega tonu na jedan ili drugi način, a on je uvijek "DOBAR", sam ili sa onim koga je odabrao na putu svoje istine. On se prvi i jedini prekrstio prije skoka sa Starog mosta, još za one vlasti iz samo njemu znanih razloga, on je ratovao samo tri mjeseca protiv Srba, prodao svoj kaljišnikov i kupio lovačku pušku i od tad se druži sa svojim kerovima i kampanjolom u potrazi za divokozama i veprovima u vrletima Vrana, Čvrsnice i Prenja. On nikad nije bio masa, svjetina, on misli svojom i završit će svojom. Osobenjaci čine ovaj svijet lijepim.

Čak i onaj šutljivi Vego (moj poznanik iz momačkih pijanih noći) sa glavom među ramenima u mongomercu iz gimnazijskih dana što luta besciljno mostarskim ulicama razdiran burom je veći ukras ovom svijetu nego napucane tajkunske gospoje što izlazi iz tržnog centra sa punim kesama TeraNove, Dizela, Versača, Dolce&Gebana i ostalih svjetskih šnajderskih fićfiriča.

U Mostaru primjetih da se vrlo malo čita čak ne vidjeh ni ljude sa novinama,. Knjige su skupe i više je izgleda onih koji pišu nego onih koji bi čitali. Sada još više dolazi do izražaja naše karakteristično sve znanje i stav:" Ja sam ti slabo u školu išo i rijetko sam koga sluš'o, nisam ti vele ni hod'o i vidio, ali ja znam i dobro slušaj šta ću ti reći ..."
Ma nemoj. Ti da mi ga kažeš.. Pričaj,prijatelju pričaj mi. Evo ja slušam. Imam ja uši ko donove i živce k'o sajlu.

Bio sam sa Enom (prika iz djetinjstva) na Istoku. Prošetali smo preko Kujundžiluka i Fejićevom .

Kraj kina "Zvijezde" na zid naslonjeni momci. Kraj njih prolazi napucana grmaljka ubijeđena u svoju raskošnost "Hu Hu Hu" zajedno i iz tiha će oni i onda "Emil Heski Emili Heski " malo jače i onda opet tiho "Hu Hu Hu".

Za ovaj momenat ne bi žalio preći još dvije hiljade kilometara. Pravo Mostarsko hakanje (pilanje).

Ona podiže nosinu i zagranza još jače nožurinama u crnim najlonkama sa crtom na listu tako da joj se lijeva noga izvali na visokoj štikli i mal ne pade.

Ali se ne daje smesti već nastavi ne okrećući se zabacivši glavu unazad prkosno nišući dugu kaniranu kosu.

Ta slika mašala dame iz Fejićeve i glomaznog cnca iz Liverpula to savršeno groteskno poređenje, tako suptilno i neočekivano izvedeno da se objekat hakanja osjeća zatečen i ismijan, ali ne poražen i pogažen. Mostarsko hakanje mogu porediti sa laganom erotikom što emocije ustalasa, ali nikada ne pređe u vulgarnost. Tu granicu seljaci nikad nisu znali taj ples na rubu pameti i bridu jezika teško se uči. Mostarac jesi ili nisi.

Došao je i Ziza (stara raja sa Rudnika) iz Amerike sa ženom mu vjetnamkom. Pravo neobično Ziza i vjetnamka(doduše na ovom kontinentu nije bilo lako ženu naći njegovih proporcija), pa izišao sa dvojicom hajvana Bajom i Enom na piće. Pošto je prvi utisak najvažniji odveli su ženu u Bistro (radnička kafana preko puta Fabrike duvana) da bolje shvati našu kulturu i običaje. Ha-Ha. Što će reći od dna se počinje . Mogu zamisliti njenu fascinaciju viđenim.

Sljedeći dan zovu ga oni: « Dođi sa ženom. Mi smo kod Bolfe u Cernici. «

« Pa je li to bolje ili gore nego Bistro? «

"Gore bolan .Dolazi pravo je. Čuj gdje je gore, nigdje veze . "

Nisu došli. Nisu imali više snage za dalje podzemne mostarske pustolovine i daljnja doticanja dna života. Sretosmo Atifa predratnog šahovskog šampiona i on nam u minut pripovjedi svu svoju nesreću. Ovdje je nesreća golema naročito kad se sruši na ovakva merhametli čovjeka. Pošla ga kaže iza rata luda i sve živo pobjeđivao

pa ga proglasiše sportistom grada i poslije proglašenja ode elita i fudbaleri na večeru u hotel, a on sam i gladan kući.

Poslije mu ukinuli i šahovsku školu tako da ga sad sestra iz Njemačke izdržava. Hoće Atif da nas časti kafom, a možda ni za hljeba nema. Tako je to častio bi onaj ko nema, a onaj ko ima slabo je s vremenom stao.

Šta bi bio Mostar bez ovakvih. Mostar kad mu ponestane luđaka sam ih pravi, a ako nema pravih luđaka tu su ovi raspamećeni. Nekad neko reče: " Gdje ima dovoljno sirovina pravi se fabrika. "

Kako bi ovdje jedna ludara legla.

Malo zatim naletih na Enku staru raju sa Avenije i golmana 1973 kad smo Turnir Mahala osvojili. Izljubišmo se ko pravi. Enko isti. On kaže meni : " Ti mlađi nego što si bio " (jest oko mog)

On živi i radi ko moler što je vazda i radio sa svojom familijom. (Kako mu zavidim daje imao muda da se iz Njemačke na vrijeme vrati) Živi dobro j se snašo kako kaže. Prava suprotnost od Atifa. Ni sa njime ovo nebo nije nesretno, a od mene niko sretniji, jer na tren frci (pravi mostarski izraz za proleti mi) mi pred očima sva mladost moja sa Aveniji.

Završili smo Eno i ja u praznoj Mlinici pa sam po prvi put moga uživati u interijeru koji se nikad od uzavrele mladosti dima i alkohola nije vidio. Gdje je sva ona pusta mladost što se nekad ovdje tiskala plivajući u pivu nesvjesna sreće koju smo tada imali . Gdje su sve one lijepe curie ko ih sad ljubi i gdje sun nama zubi da paraprpfraziram Peru Zubca....

Sretah Vladu Puljića mog nastavnika likovnog, komšiju sa Avenije i zemljaka iz Dubrava. Legenda grada pjesnik i slikar ,jedini živi boem grada na Neretvi.

(Poznat je njegov komentar"Kad se čovjek nalože onda je pijanac, a kad se napijem proglase me boemom").

Razmjenišmo zbirke pjesama sa posvetom.

Na njegovoj zamene stoji "Bivšem đaku i susjedu....", a ja sam zapisao za njega" Ako bi sreo na Aljasci Vladu Puljića onda si bio u Mostaru, a ako si sa Vladom sjedio, pričao i Vlahov popio u Mostaru onda si bio u RAJU"

2007

SUSRET SA SAMIM SOBOM

Sjedim ispred Gadske kavane u "Bogodolki" (neko se i sa ovim našalio) pijem koktu svoje mladosti i razblažujem je Radoboljom.

Promiču sjećanja k'o auta na Rondou, zastanu, zavrte se i onda odu prema Balinovcu, Dispanzeru, Đačkom domu, Starom veležovom, prema Pijesku i Prvoj osnovnoj.

Idu misli onako lijeno, gordo, k'o mlade mostarke iz škole, kraj platana ka Domu omladine i Gimnaziji kroz park bosonoge po prašnjavim stazama, zaljujaju se na klackalici, napiju se vode iz kamene česme i zalutaju negdje na putu do Petice kroz Ričinu il' zamaknu u Cernicu.

Preko puta u Restorana "Rondo" puno svijeta poznata. Franja Aničić naslonjen na drveni zid pita Ismu Tucu:"Kako Isma ti, danas?"

"Dobro", odgovori Isma.

"Kako ti vazda, dobro, majka mu stara?"

Isma ništa ne odgovori , uđe unutra. Studenti što sa Franjom sjede zasmijaše se.

"I da nastavim gdje sam stao", reče Franja. "Sjedim ja za klavirom i sviram Šopena. Ma šta zna seljanka šta je Šopen.....sviram Šopena ona bi se sa mnom svađala, ko" će si bio šta si pio?", a ja jok....sviram svoje ...ne dam joj čeifa Okojami to. Sviram Šopena Boga ti, a ona histeriše:" Prestani, prestani luđače. "

Kad na vrata banuše dvojica drugova da me vode.

Gospođa Zdenka zvala stanicu "Franja poludio , svira Šopena, " Šta znaju seljaci šta je kultura,umjetnost.

Nisam se opirao velim samo" Vodite Drugovi.. "

" Izvinite gospodine Franjo kaže milicioner "

"Nema problema služba je služba, velim ...isad ću ja samo da se obujem".

"I pravac bogami Jagomir. " otpi Franja lozu iz čokalja.

"Gospodine Franjo" reče jedan student "ja vam se moram izviniti"

"A za šta mladiću?"ravnodušno će Franjo.

"Sad je i mene stid, ali moram vam reći da smo vam neku veče miješali pića. Poručivali lozu konjak ...vodku...."

"I"?

"I vi ste sve popili. Izvinite i mi smo bili pijani"

Franja ga pogleda,povuče dim tvrde mostarske "Morave" reče:

"Mladiću moj fini, pijancu se ne izvinjava, pijancu se toči"
Nasta tišina i Franja otpi još jedan gutalj gledajući kroz
platane prema Humu.

"Nego šta bi u Jagomiru gospodine Franjo?"

Šta će bit, u dva tamo stigli u četiri me otpustili. Popričo sa
profesorom, ovako ko sad s tobom. Vidi čovjek šta vidi. Ne
sjede tamo hajvani već doktori, profesori,
primarijusi, razlikuju umjetnost od mahnitluka. I ja sa onom
dvojicom nazad u Mostar...."Vozite drugovi. "

Pitaju oni kad smo stigli:

"Gdje da vas odvezemo gospon Franjo?"

Velim ja "Šta pitaš, tamo gdje ste me i pokupili tu me i
ostavite, na Rondo. "

Studenti se pogledaše, ne bi im ništa jasno al ne rekoše ništa.
Za stolom do njih igra Miro Bruh šaha sa Profesorom oko njih
par kibicera.

Stolu priđe čovjek sa autobuske stanice. Miro ga zraknu
preko oka i reče:

"Šta je kume pobježe ti pruga?" Vidi čovjek nije mu tu mjesto
i vrati se na svoje mjesto.

Miro duma, kad odjednom skoči sa stolice i nako goropadan
zaigra oko stola "Joj, joj šta ću ti sad uradit"

Sad je gledao njega i ko je htio i ko nije htio. "Šta ću ti uradit
majko moja mila" Uđe u restoran i vrati se za sekund, nosi u
ruci mašice od ćumura, nage se nad šahovsku ploču i teatralno,
polagano uze vrhovima mašica bijelu kraljicu, podiže je da je
svak vidi i trehnu je od zemlju.

"Đe si Zdena okle tebe u proljeće?" pozdravi me stara raja.

"Evo došo da trešanja nazdravim. Ajd sjedi. "

"Neću, nemam vremena drugi put"

"Baš fino da si se javio , vidimo se. "

Na trgu pred Kosačom bijesna auta poredana.
Izlaze svatovi. Mlad, lijep, bogat svijet, veseo.
Kaže konobar "Ženi se sin nekog gazde kafića"
Svatovi objesno zatrubiše, začevrtaše se na Rondou i
iščezoše.

Tišina. Gledam preko puta zdepasta viteza Kosaču. Onako
kamen gleda me bezobrazno i hladno i čini mi se da čeka samo
da krivu zucnem da mi frcne glavu, njegovijem svijetlijem
oružijem.

Kažu da je svašta radio da bi Ercegovina opstala. Nije štedio
ni sebe ni druge.. Neka zlokobna tišina. Nigdje nikog. Gdje je
konobar?

U to se razleže moćan glas "Čuj ti Tamo što pišeš, zapiši ovo
što ti kažem"

"Ja Herceg Stjepan Kosača naređujem da se kafana na
Rondou vrati na njeno mjesto. Oni koji budu moju volju
osporavali gorit će u ognju pakla nebeskog" Kontam neko me
loži.

Ništa ne odgovaram, barem ništa ne rekoh, a on ko da me čuo
šta mislim.

"Jesi zapisao? Aj požuri .. nemoj da ti dvaput moram ponavljat.
Nek to koliko sutra bude "

I udunu Stjepan i tišina zavlada među platanima.

"Mali daj naplati. Kokta i voda" prizvah konobara.

"Gospodine, namještenici Hercega Stjepana nit plaćaju nit su
dužni polaziti nikome račune"

"Mašala,onda ništa,hvala... doviđenja"
"Zbogom gospodine Pisaru"

Okle on zna da sam pisar Ercegov postao? Mala je ovo čaršija
kolko god velika bila. Sve se brzo sazna,...koj u koga noćas na
konaku, a i sve drugo. Ne do Bog da sam zla činio.

Ma mani to velim sam sebi.... već Pisar Ercegov jebo te...ja fina
posla, Bože moj, gdje ranije ne sjedoh ovdje..
Il ja ovo samo mislim il se stvarno meni zbiva, da nisam
prolupo.....Nisam evo piše crno na bijelo: "...nemoj da ti dvaput
moram ponavljat..."

maj 2008

LUCK DAGI PERO

Aleksandar Veliki Makedonski, Kralj Aleksandar Karađorđević, Allesandro del Piero, Aleksa Šantić. itd., lijepo društvo, moćno, kraljevsko, nema šta. Ljepše imena do ALEKSANDAR muško sebi ne može poželjeti, pa sam i ja kao dobar roditelj želio svojim sinovima to ime dati. Pošto žene imaju u braku (odskora i van njega) jednaka prava i svoje želje i eventualno im se još vrzmaju po glavi imena bivših ljubavi izvukosmo iz šešira druga lijepa imena za našu djecu i tako ih obilježismo za ostatak života.

Aleksandar nije samo lijepo, ponosno, muško ime već je vrlo zgodno ako sa čovjekom u životu i karijeri ne ide baš najbolje. Tako dok osoba ne stasa do pozicije najmanje službenika u katastru ili zrelih godina ravnih njegovom imenu može se zvati Mali Aca , Saša , Lepi Sale, Slatki Saki, Aki, Aleks itd. Često ljudi ne napreduju puno u toj hijerarhiji iako im službeni Aleksandar u rodnom listu strpljivo čeka svojih pet minuta.

Tako moj veliki prijatelj Alekandar Lukanović koji za svoju majku od milja bijaše Saša, a to za nas njegovu raju i osta. Ne iz razloga da se čovjek nije razvijao i napredovao. Naprotiv. Sada već uvaženom gospodinu Lukanowischu, menadžeru u jednom londonskom hotelu sa pristojnim primanjima i zavidnom spisku pokretnina i nekretnina u Britaniji i domovini bi njegovo rođeno sasvim dobro pristajalo, ali postoji jedno malo ALI

Nekad biješe u nas običaj da se muževnost stiče vojevanjem, pa su muški oslobođeni vojne službe sramili i teže djevojke nalazili. Često bi ispod hroničnog pišonje po desetak slamnatih madraca istrunulo, ali on bi ostajao dužiti dug domovini. "Nešto mu fale ne bi ga oni džabe odpustili", ocjenjivao je komšiluk. Tog se pečata bilo teško kutarisati samim tim što su ti momci i sami bi bili ubjeđeni da im muškosti nešto fali iako su otpušteni recimo zbog dus-tabana ili čira na želudcu.

Tako nekako i moj vrli prijatelj Saša ne ponese do današnjeg dana, kad mu se već pedeseta bliži, svoga rođenog imena iz prostog razloga što je još momčina, još neženja. Još jedna naša "Nisi muško dok se ne objesiš" A bilo mu davno vrijeme. "Da je sreće i unučiće bi i imo i nino ", reče mi jednom ogorčeno nesuđena baka, njegova mama Zora. Ne bih volio da se pomisli da se on odao zapadnom poroku i zaboravio stari običaj, ali ženiti mu se ne dade. Nije da je on nevjeran ili da je ne daj Bože ružan pa da ge cure neće, naprotiv. Kao njegov prijatelj od povjerenja imao sam čast upoznati Milu, razmaženu kćerku mostarskog gazde, Sofi, bečku violinisticu i egzotičnu Danu sa Tenerifa koje sam sve tri častio u svom domu sarmama, grahom i ostalim domaćim kuhanjama kada je Saši ponestalo para za skupe restorane i izlaske. Još desetak njegovih malih bezmenih prolaznih ljubavi upoznah u prolazu i imena im ne zapamtih .

To bijahu Sašine tri velike ljubavi za kojima sam i sam tugovao kad su otišle i odsudnom momentu nisu postale gospođe Lukanović iz ko zna kojeg razloga. Nikada ga nisam pitao da ne

bih povrijedio osjećaje jednog djeteta odraslog bez oca koji ga napusti još u koljevci. Možda strah da ne ponovi grijeh svog oca ne dozvoli mu da prekorači bračni prag uprkos velike ljubavi koje ga koštaše mnogih lijepih godina, a bogami i novca. Ljetos u prolazu stadoh pet minuta da ga pozdravim pred njegovom renoviranom porodičnom kućom u mostarskom predgrađu. Upoznah se i sa njegovom novom životnom saputnicom kojoj se ne trudih zapamtiti imena sa podsvješću da ni ovoga puta ne upoznah buduću gospođu Lukanović.

Moja sjećanja na španjolku Danu su još svježa, lijepa i bolna. Dana je sa Sašom bila tri puta kod mene u Holandiji i divila se skladu mog porodičnog života, nizozemskoj perfekciji i sa radošću je pričala o njenoj braći i sestrama i njihovim velikim porodičnim feštama na velikom porodičnom imanju. Svi su bili sretno oženjeni i samo su čekali da se Ana vrati u njen novi apartman sa svojim izabranikom i da se prihvati sudijskog mjesta koje je čekalo na nju. Kada sam ih zadnji put posjetio u Griniču u njihovom zajedničkom apartmanu od 300.000 funti djelilo ih je samo par mjeseci od sudbonosnog DA. Ja i moja supruga smo im tu sreću od srca željeli. I ovoga puta očekivani poziv za kumstvo ne stiže nam i u mjesto toga vijest da je Dana otišla sama na Tenerife i da je Saša ostao u Londonu.

Opet bio jači ČAR od FAJDE. Ljut na sebe kao iznevjerena mlada što sam povjerovao po treći put, sa prijateljem se ne čuh dugo, a i on je liječio svoje rane diobenim balansom i novim ljubavima. Moja simpatija prema Dani bijaše čista i rasterećena imovinskog pitanja. Ja sam je vidio naslonjenu na prozoru ostrvskog apartmana kako suznim očima gleda

besciljno na moćne valove oceana. U pozadini na TV -u čuje se svađa dvoje ljubavnika iz španske sapunice. Jadna Dana.

Kada su se prvi put najavili da će doći reče mi Saša da je njegova nova izabranica španjolka i tad napravih jednu tipično mostarsku primjedbu koja me zauvijek urezala u njeno sjećanje: "Ne dovodi mi je, ako liči na Aranču Sančez".I Dana je došla mala i koštunjava, ni lijepa, ni ružna. Beskrajno simpatična sa velikim crnim očima na bljedunjavom licu i uzela nam je srca... Ona, Španjolka rođena u Venecueli gdje je joj je otac igrao profesionalno fudbal bijaše naša nevjesta. I ona je nas osjećala kao sebi bliske i ona je voljela nas iako nije sve razumjela.Komunicirali smo na čudnoj kombinaciji srpskohrvatsko- englesko- španjolskog jezika i svih internacionalih izraza kao i bogatu upotrebu ruka, noga i grimasa. Puno smo se zdravo prijateljski smijali i gledali svijetlih očiju kao sto to često biva bez vidna razloga. Nekad samo zbog tog čudnog jezika u kome su često u jednoj rečenici sva tri jezika bila zastupljena."Hej mali", provocirah mog Sašu, ponosnog prijeratnog Srbina, "šta će ti djeca biti? Koji će oni jezik govoriti ? ""Bit će Srbin po ocu i govorit će ono što moraju , jebi ga, ko i mi""I ko zna gdje bi mi dospjeli u raspravama iz naših šovinstičkih farsi da Dana ne reče "LOOK, DRAGI PERO" . Engleski - Srpskohrvatski - španjolski ujdno. Internacinalno, da nas celi svet razume. "GLEDAJ DRAGI PSA " bio bi prijevod . I svi smo se smijali, a oni su sa neskrivenim oduševljenjem na zadovoljstvo vlasnika milovali na ulici holandske kućne ljubimce ili bolje reći najomiljenije članove njihovih obitelji. I tako svakih deset metera."Jebla vas holandska paščad, pravite djecu" ronco sam ja, balkanski

bezobrazno.«Šta kaže Saša», pitala je Dana.«Divni psi, bjudiful dogs», prevodio je Saša spašavajući me od mog primitivizma.

U to vrijeme to mi je smetalo, jer moje poimanje pozicija žena, djeteta i psa u obitelji bilo je suprotno ovdašnjim životnim uvjerenjima. Ja dolazim iz kraja gdje žene znaju kad su mjeru prevršile, gdje djeca znaju ko im je ćaća i gdje pašće ne prelazi kućna praga i ako je pametan: pasa se čovjeka. U međuvremenu se što-šta promjenilo: moja hanuma ne ronca više u njedra već na glas, djeca nisu više djeca i ja sam kao posljednji korak svoje asimilacije što se ovdje fino društvenom i socijalnom integracijom zove, nabavio crnog labradora od majke holanđanke i oca flamanca (i on alohton) od osam nedelja koga nazvah po starom dobrom običaju prosto Garo.

On i ja smo sami u dvorištu iza kuće. Pijem kafu, pušim mentol Kent i gledam Garu dok se igra sa zlatnožutim lišćem šipka glavaša što ga ljetos presadih iz punčeve bašte u rodnu holandsku zemlju.On stade i pogleda me crnim pametnim očima i sjetih se svega ovoga što eto pripovjedih "Luck dragi pero." "Gledaj draga Garu" ko bi to nekad pomislio.Dana nemoj plakati.

PRIČA O LIMUNU

Mjesec ožujak u Komarni.

Tišina mi zasmeta pred kućom u Portu kad ugasih uzavreli motor. Protegnuh se i krv krenu utrnutim udovima.

Svjetlost i čistota mi otvori umorne oči od duga puta i udahnuh punim plućima.

Zajecah i ozarih se duboko, u isti čas, dok pokušavah jednim pogledom i svim ostalim čulima da usišem blaženstvo momenta.

Preko barki i plavetnila Pelješačkog kanala gledah Lanternu.

Janjinu i Sreser vidjeh ko na dlanu, jasno.

Izuh se i toplina žala mi dopri do stomaka.

Do članaka zagazih u more i sjedajući na stinu u kraju izustih na glas: "O, majko moja".

Misli odoše daleko u prošli vijek i godine sedamdesete.

U noći moći Lanterna na kanalu ugasnu

U noći moći moći povraćam u bonacu

U noći moći, nemoć me obuze i zaspah mamuran.

Ovaj do sad ne zapisani i za sve i svakog osim za mene
beznačajni stih iz čije su svake riječi navirala sjećanja na
davna ljeta i Nešu, Ines, Ljilju, Biljanu, Branka, Nenu ...ispliva.
Porat oživi i gologuzani su uz vrisku sa Rive skakali u bezbrigu.

Mateša u Portu priteže barku. Jedan po jedan konop driši,
miri, poteže i opet veže.

„Nek, nek dica skaču. Ne vaja se dici zamirit. Dica će uzrest,

pa će udrīt stinom. Ne vaja se dici zamirit." on će za sebe na glas, da ga svi čuju.

Ispod oka još jednom pogleda on dicu, barku i nebo.
"Bit će bure", reče svojim raspuklim glasom i poguren k'o da vazda veže konope,ode.

Kao da će bura moram te pritegnut
K'o da te hoće otrgnut od mene
Od nevera, groma moram te sigurat
od morine bisne moram te sačuvat.

Stara moja dugo smo na kraju
Stara moja konopi izdaju.

"Misliš li ti iznositi stvari? ", ženin, glas od stine, razbi caklo
moje praistorije i vratih se u realu.
"Neka malo. Otvori ti kuću da se prozračī. Ja ću sekund
prohodat da vidim ča se po selu gradi."

Krenuh uz obalu. **Longo Mare Adriatico.**

Nikoga se nisam poželio tako
ni roda, bratstva, ni ljubavi čiste
niti jedne stvari niti živa stvora
ničega se nisan poželija ja.

Samo san se tebe poželio more
samo, samo tebe more Jadransko.
More Jadransko moje jedino.

Markas, na taraci, po pletenoj trsci ređa smokve za sušenje.
Na glavi mu bijeli šešir iz Nju Orleanse koji je donio kad je
bija u Ameriki.(Šešir nije bija bil ma on ga je pitura klakon
svake godine pa je bio teži od šlema)

Vrata njegove konobe ovorena i dopire miris kvasine i memle.
Pozna me, ne okrećući se.

"E mali vlaju, stiga si. Ima li još lipih bula u Mostaru?"
Nakon toliko godina ne znah još odgovora na ovo pitanje i
učinih to opet zbunjeno, dječaćki: "Nema bula u Mostaru,
Dida Markase. Ja ih nisam nikad vidija."

"Mulac jedan kad ih ti nisi vidija, nije da ih nema. Lipe su bule
mostarske" reče i uđe u kuću.

Na razbijenim staklima vitar je njihao bile zastore napuštene
doma.

Nediljko sidi ispred svoje kužine ispod oliandera i marenda,
malo toča od pomidora s ljebom.

"A stiga si. Jeste svi i mater i cača?"

"Ja i brat je s nami", dodah ja.

"Reci čači da ne zaboravi boravišnu.."

"Dobro. "

"Boje nemoj ti, navratit ću ja dok marendam da on ne mora do
ureda."

"Dobro, onda neću", opet potvrdih, "Odoh ja do Dida Mateše.
Adio."

"E pojdi, starom vragu na noge."

Zdenko Bošković - More Jadransko, moje jedino

More podlokalo zemlju i sapire korjenje sasušenog olijandera
ispred nediljkove kužine.

Od mora u kaskadama do ispod kuće podzide nepravilno
krivudaju.

Stabla masline, narovi, mandarine, smokve, limuni, grožđe.
Raste sve ča se u zemju baci od kapule, zeja do pomidora. Sve.
Mateša okopava vrto.

"Jesi li donija trišanja? Znan da nisi, a obeća si."

"Zaboravija A, a ča će ti? Ti jemaš sve."

"Iman, fala Bogu. Ima svega Mateša. U nikog ne treba iskat ni
zaimat. Ma trišnja ovdi ne more."

"A kako ne more?"

"Vrag će je znat, vajda soli ne voli, pa nam u žeju. To raste samo u 'Ercegovini. A da ti iskreno rečen, drago mi od vas građana ča badava dobit."

"Drugi put, neću zaboravit' sigurno.."

"Dobro da ti povirujem. No da ti nešto rečen, a ti zapamti, jer je važno, pusti trišnje. To se mateša šalija."

"Oću.", rekoh osjećajući se dužnim.

"Kad budeš sa čaćom bacat mrižu i kad te u Portu pitaju ča si ulovija ti nikad ne reci pravo. Jal manje jal više no nikad pravo. Jes' il razumija?"

"A zašto to?" Ne bi mi jasno.

"Zato. Ča moradu oni znat ča je u moru. I da im baš ti rečeš, dite i furešt. Mater im linu. Nek idu sami vidit."

"Aa, zato to", potvrdih, još ništa ne shvaćajući.

"I pazi se milicije, nešto su se raspizdili."

"Oću."

"Evo ti ponesi majci limune ,za soka.", pruži mi dva tek ubrana limuna.

"Hoću. Zbogom", rekoh i strpah limune u džepove.

"Jes il razumija? Nikad. Nikad im ne reci pravo."

Na razorenoj podzidi izvrnuta rasušena matešina barka ispod neobrana limuna odbrojavalala je svoje zadnje dane.

Perko je sidi u kužini nalakčen na mali sto, pokriven šarenom mušemom. Fuma je duvan(škiju koju mu je moj čaća donosija) i pio bevandu.

"Dobar dan dide Perko"

"E jes' i to ti lipi moj? Vidi Mare ko nam je stiga iz Mostara grada."

Baba Mara je kraj šporeta kuhala.
 "E naš lipi Zdenko. Kad si ariva?"
 "Evo sad, pa..."
 "Pa, odma se doša javit didu Perku. Daj mu Mare bonbon."
 "Ne triba fala."
 "E nek si ti nama doša. Kako ti čača, mater?"
 "Fala, dobro su."
 "A brat?"
 "Dobro, i on je tu."
 "A ča on nikad ne dođe u nas mulac jedan?"
 "Ne znan."
 "A ona materina sestra, kako joj bješe ima? Bila je preklani.
 Je li Mare kako joj bješe ime?"
 "Kome?"
 "Ma onoj mirinoj sestri."
 "Ljuba."
 "E Ljuba, kako je ona?"
 "Tetka. Umrila je, zimus."
 "A gospe ti umrla, mlada. Nije joj ni sedamdeset bilo."
 "Šezdeset tri.", rekoh.
 "Nek joj je laka zemja."
 "Mare. Umrila Mirina sestra."
 "Čujen, čujen. Mor bit i boje je tako. Jadnica. Dugo je
 болоvala." Prekrsti se baba Mara.
 "Odoh ja", rekoh.
 "Di čes? Tek si doša, sidi malo. Nisi ništa pripovidija jema li ča
 nova u Mostaru? Oš bevandu?"
 "Doču ja opet", rekoh i sletih niz skaline.
 Čujem babu Maru di reče: "Di dite ode Pero? Nije ništa izija."
 "Izist će doma gospe ti, u matere", odgovori on.

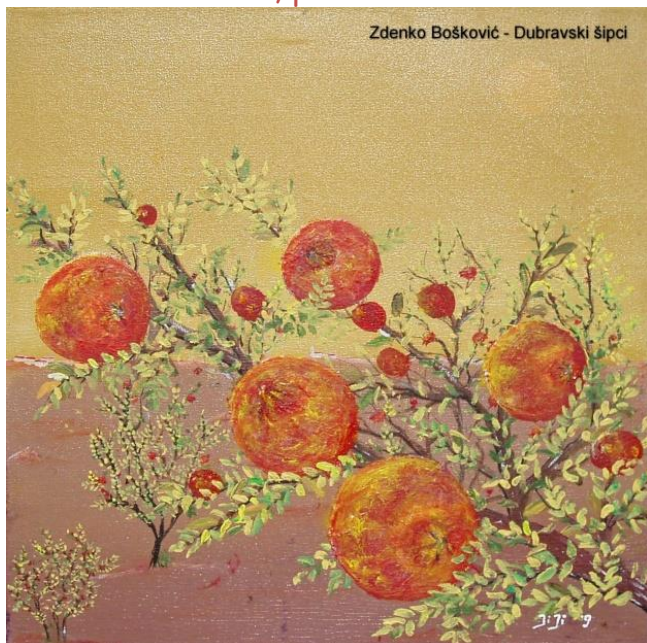
Kroz razbijeni crijep padali su kosi snopovi svjetlosti u perkovu kužinu. Čađave stropne grede jednim krajem zabijene u pod bacale su sjene slomljenih križeva na vlažan zid.

Utrčah u zadihan kuhinju. Majka je raspremala torbe i kese u viseću.

"Gdje si ti? Lutaš po selu dok ti brat sam pomaže iznositi stvari."

"Pozdravili su vas Pero i Markas, a Nediljko će doći za boravišnu. Mateša ti je posl'o ova dva limuna i rek'o da mu drugi put donesem trišanja."

"U minut si sve čakule po selu pokupija. De odnesi ovu valihu u sobu. Bratu je teška. Čaća je gore, pa polako hodaj. Sad je uzeo inzulin, pa da malo smiri."

Stigoh nazad pred našu kuću, u Porat. Noge me bride i krv
opet opet kola. Dođe mi da trčin.

"Jesi li sve obiša, jel sve na svom mistu?" pita me žena.

"Jesan. Jesi li se ti smistila?"

"Jesan. Samo ti tribaš valiže u sobu iznijeti. Teške su."

"Hoću. Da se samo sa Jozom upitam."

Jozo u svom portu prebire mrižu.

"Stiga si, Nizozemac?"

"Evo malo, da mučin vašu muku. Dosta mi moje dobrote."

"Neka, neka. A okle te sad u ovo doba, jel' sve zdravo?"

"Jest zdravo al sve staro, pa došo da ih obiđem da mi ne bude
žao što nisam, a i ko zna ko će prija."

„Eto te k'o momak šta , 'očeš", reče i pruži mi ruku vlažnu od
mriže."

„I ti ćeš još sto, ako me oči ne varaju", rekoh diveći se
vitalnosti starca od 80 ljeta kome niko ne bi ni 60 dao.

„Vraga ću ja svoga.. Sve je ovo za ništa."

"Ima li ča nova? Ima li lova?"

"Ča ću ti govorit, vidiš i sam.", pokaza on na muljavu mrižu,

"Šporkica. Jugo sve povaja."

"Jema li bar za marendu?"

"Jema, nami dosta. Ja i stara smo sami. Nami ne triba više."

"Onda u red."

On ušuti i nastavi prebirat mrižu. Ispetlja jednu finu oradu i
baci je u kašetu pod provu.

"Umrta matešina Stana jesenas", reče

"Čuo sam. Malo je starih ostalo."

"Malo. Ivan i ja od domaćih... A i vikendaši partili. Bajro, čaća
ti, Nikola, Ismet... Svi partili."

"Dervoz, Bulić. Mišo... ", dodah ja.

"Ja, ja i Mišo. Kako majka, hoće li ona dolaziti ove godine, more li na noge?"

"Dobro je. Nadam se da hoće. Nego čije su ono vile?"

"Koji misliš? Ima ih dosta?"

"One na nediljkovom, perinom, matešinom..."

"A neki bogataši. Na perinom je neki ministar iz Zagreba, a onaj drugi neki tvoj ,ercegovac, tajkun.. Treći je tvoj opet.Neki Nizozemac, Belgijanac... sve sami furešti"

"Ja evo ubraha limone kod Matešine kuće. Puno ih drvo. A kako mirišu, majko moja."

"Mirišu, no da mirišu."

"Ja, mislio da su mu se sinovi vratili iz Australije, pa na slobodno ubraha. Nisam znao da je tuđe."

"Niko se ovdje ne vraća moj lipi. Svi partiju jal ovako jal onako. Dica na brod oli vanka, a mi stari na grobje."

"Ja ću se vratiti, nekad. " rekoh samouvjerenost.

"Oš vraga ka' i drugi. Ne znaš ti ča je ovdje. Davno si bija , zaboravija. Boji je tamo svit. Sidi tamo dok ti dadu."

"I ti si bija u Americi. I tebi su dali pa si se vratija. I molim te nemoj više nikom reć da je tamo boji svit. S tobom sam u pet minuta više rići izminija no tamo u godini dana. Ča si se ti vratija?"

"Zbog limuna?"Reče on podsmješljivo gledajući na dva limuna u mojim rukama. koje sam stalno trljao i mirisao.

"Da znaš , zbog limuna vridi se vratiti", potvrdih.

"De dodi. Samo na vrime. Prije no što popadaju.De mi pomozite istegnut mrižu iz kaica, kad si tu"

Nebo plavo,
Povrh palme u jozinu portu
Kaići, razigrani na maeštralu
i krovovi Pelješca u daljini,
tvoja ruka
nikolin osmijeh
pavlove oči
i ništa više
fala ti Bože
u času posljednjem.

THE NIGHTMARES OF SLEEPLESS NIGHTS: THE BOOK

NOĆNE MORE BESANIH NOĆI: KNJIGA

Noć prva

Tetak Rade na nekom prostranom gradskom trgu okruženom sa par modernih građevina, preskače jedan uski dugi cvijetnjak koji presjeca kosi trg popločan crnim granitnim kockama.

Pita me: "Pišeš li još one pjesme?"

"Slabo," rekoh ja, "čemu sve to? Ljudi ni smrtovnice ne čitaju više."

Dolazi nam u susret jedan visok suv pedesotogodišnjak: "Gdje ćeš to ti Rade?"

"Idem na utakmicu Velež- Radnički iz Niša."

Gledam na sat. Skoro će osam, sumrak. Nema ni gužve na nečem što liči na tramvajsku stanicu. Gazimo po tračnicama. Zagreb? Odakle u Mostaru tramvaj?

Odavno bio nisam, izgradilo se.

"Kakva je sad utakmica tetak?"

"Pusti to kakav ja i utakmica. Znaš da nikad nisam to gled'o. Sad je rat to se više i ne igra."

"Pa ti reče onom čovjeku da ćeš na utakmicu"

"Šta njega briga gdje ću ja. Ni ja njega ništa ne pitam."

"Pa što nisi?"

"Šta ću ga pitat neću da ga malerišem Gdje će drugo već u ribu sa onim mlatovima (ribarski štapovi). "

"Ja te mlatove ne vidjeh. Odakle ti pade na pamet Radnički iz Niša ? Cigani vazda se zabunkerišu pa nam ga pred kraj zavale "

"Ne znam ni ja, možda što sam u Nišu vojsku služio. "

"Pa gdje mi tetak stvarno idemo? "

"Ja odoh na utakmicu. Ja ne znam gdje ćeš ti. "

"Ustaj kafa je gotova " žena me probudi.

Noć druga

Bašte na Rudniku, ali nekako istočnjački sa kanalima i malim mostićima od bambusa. Tamo sam sa dedom luk i kavade (paradaiz) sadio.Mirno , tiho , uredno.

Dosta se toga promjenilo sa tim Kinezima.

Ostavljam djecu i ženu u svjetini. Kao nešto se slavi , fešta neka.

Idem u Šanticevu ulicu da neki posao svršim. Rano jutro je.

Odjednom dim negdje u pravcu Balinovca,kod Kantarevca negdje, iza Gimnazije .

Požar? Nečija kuća gori? Više liči na paru , na neki ogromni gejzir.

Dalje u pravcu Ilića buknu još jedan crni požar i onda okolo još par novih buktinja, čitava zavjesa. Lava teče sokakom. Šiklja dim i para skoro do neba.

Podoh prema kući, a oni gejziri proširise se preko Strelčevine i Zgona i prepriječiše mi put. Ne dadoše mi proći.

Oni će se sami spasiti, pomislih na ženu i djecu. Moraju sami.

Toliko su pametni. Mrtav im ne mogu pomoći, moram se i ja spasiti.

Penjem se u drugu stranu ,Podhumom, koji liči na favele u Rio de Janeiru.

Kad bih par kuća i sokaka dalje ukaza se na zapadu s vrela Radobolje ogromno sunce kao ono na japanskoj zastavi. Jarko da sve prži.

Krijući se ispod kamenih duvara, kroz jednu kapiju ulazim. Dvorište u sjeni ogromne kuće što na bogomolju liči. Svjetina me šutke bezizrazajno u gleda i propušta. Ko sam neki DOBRI. Sunce me spržilo svugdje po tijelu. Obrve i tepavice mi bijele ko u Borisa Bekera. Imam samo bijelu potkošulju na sebi. Pitam svjetinu imaju li kakav stari kaput, može i vojnički šinjel. Niko ništa ne reče, samo me bogobojazno glede. Zalegoh u sjenu kraj jedne žene iza ogromnog jedra koje je visilo na horizontalnom jarbolu. Kažem ženi "Ljudi nisu ni zaslužili bolji kraj. Ovo je smak svijeta." Ona ništa ne odgovori. Usta se i ode. Smak svijeta. Gledaj čovječe ... htjedoh vikati. Kome? Na školskom igralištu igraju bosonogi momci fudbal na crnom asfaltu. Crveni protiv plavih. Sudije nema. Igra se na obraz. Nedaleko od njih i dalje su gejjziri šikljali i sunce je nemilosrdno pržilo. U zanosu igre oni me nisu primjećivali? Odoh i ja igrati da sve ovo ne vidim, pomislih i probudih se u goloj vodi.

Noć treća

Tražim posao. Došao u neku kožaru gdje me dočekuje jedan ćelavi grmalj, predradnik. Gazdu koji liči na podavca konja susrećem u prolazu i on nam se pridruži.

Uvode me u, sa vana naizgled, praznu betonaru.

"Možda će ti malo mirisi smetati, ali ćeš se navići, ne brini"
U prvoj prostoriji čovjek sa praistorijskim izgledom kraj vatre.
Kraj njega naduta mrtva krava.
Idemo brzo iz postorije u prostoriju bez vrata. Užasan je propuh
u elementari. Mješa se svježi planinski zrak i smrad strvine.
U svakoj od prostorija je jedan pračovjek kraj vatre. Kraj
svakoga je svježa kravlja koža koja se stalno smanjuje u odnosu na
onu iz predhodne prostorije.
"To je naš proizvod " reče predradnik, pokazujući na nešto što je
ličilo na kragu skupog muškog kaputa.
Ta posljednja soba bijaše jednom stranom okrenuta divnoj zelenoj
padini obasjanoj suncem.
"Znate šta gospodo moram vam iskreno priznati : ja ne mogu
vidjeti mrtve životinje. "
"Na žalost za tebe momak. Onda ne možeš raditi ovaj posao" ,reče
gazda hladno.
Vraćamo se drugom stranom i prolazimo sakraj ustakljenog
postrojenja punog ljudi i mašina. Zrak je pun letećih komadića
plastike. Ljudi nose maske i skafandere, na leđima im je mašina za
pročišćenje zraka. Oni probaju sa nekom vrstom usisivača da
pohvataju te čestice što neprestano kuljaju iz mašina. Dok smo
prolazili zadržao sam zrak.
"To je naše odjeljenje plastike, ali za njega ne tražimo
ljude. Imamo ih dovoljno.
Opraštam se sa predradnikom i gazdom, koji je opet tu , ali sada
obučen kao poslovan čovjek, u odjelu sa kravatom.
"Hvala na posjeti i doviđenja , " rekoše u glas "Pošaljite nekoga ko
bi mogao raditi za nas. Stranci su naši najbolji radnici"
"Na žalost ja ne poznajem nikoga takvog. Kao što rekošte stranac
sam u ovom kraju. "

Nemah više straha koji me obuzimao dok tamo bijah. Hodam ne osvrćući se. Ruke držim u praznim džepovima i zapro sam kažiprstima tako da mi hlače liče na krila sljepimiša. Gas.

Polijećem. Aaaaaaaaaaaaaaa

Potrčah bosonog divnim krivudavim zemljanim putem od bunske pržine, oivičen busenjem kadulje, što niz padinu vodi kroz voćnjake u cvatu. Sunce sije i nestvarna ljepota i čistoća vlada. Djevojke u narodnoj nošnji promiču sa pletenim košarama na ramenu. Gledaju me i kikoću se. Zapjevaše. Ja se im namignuh. Život je tako lijep..Letim.

"Fataj me braco. "vičem mlađem bratu. On me gleda bezobrazno u oči Osmjehnu se krajem usana i raširi ruke. Ja svom težinom padoh kraj krevete.

Jedno jutro pametnije od večeri

Tih dana sam izgubio posao, Velež je ispao iz Lige, umro je tetak Rade i ja sam se spremao za godišnji odmor. Sve ostalo je piščeva sloboda u prepisivanju noćnih mora.

Sada nešto mislim da kojim slučajem nakon nekog potopa il pomora ovaj tekst nekim čudom ostane i nađe ga neko ko ima potrebu da vjeruje i slijedi.

Taj neko pođe od činjenice da iskonska istina i mudrost u mojim noćnim morama stoji. Tada ovaj vjerni poslanik riječi moje krene obraćati puk gladan nade i vođe.

Ljudi počinu vjerovati u "KNJIGU" i počinu sami tumačiti i dopisivati.

"KNJIGA" postaje sve deblja i značajnija. "KNJIGA" postaje ZAKON i ljudi se vladaju, žive i umiru po njoj.

Zamišljam propovjednika koji objašnjava mistiku, logiku i dalekosežnost mogega proročanstva.

Zašto "TRI NOĆI"? Ko je bio taj mudri "TETAK"? Zašto je najavljen "SMAK SVIJETA" i šta je značenje "JEDRA NA HORIZONTALNOM JARBOLU"? Koja je poruka TREĆE NOĆI, koja simbolika "DJEVOJAKA U NARODNOJ NOSNJI"? "ŽIVOT JE TAKO LIJEP, ŽIVOT JE TAKO LIJEP, ŽIVOT JE TAKO LIJEP, " čita naglas tri puta propovjednik rečenicu i opraća se puku: "Šta je ON ovim htio nama da kaže? Ko od vas može to reći? Braćo i sestre odgovor je jasan... "

Moja mora bi tada postala nečijom stvarnošću.

Moji snovi bi postali VOLJA NJEGOVA.

AMEN

Snove sa hebrejskog preveo: Zdenko Bošković

POLITIČKA BASNA U TRI ČINA O BESMRTNIMA

VIŠE OD POPRSJA

Grad na Neretvi vječna i najljepša pozornica faca rijetko je priznavala veličine i rijetko je ko zaslužio više od prolazne hvale. Samo nekolicina zasluži medalje i izlivena poprsja (uključujući i najveće sinove naroda i narodnosti) pa je to razlogom što razmišljam šta bi mogle biti zasluge i koja je logika tri figure što ovjekovječene u prirodnoj veličini u bronzi krasiše moj grad..

PRIČA O MAGARCU

Četri godine svaki dan najmanje dva puta prolazio sam kad njega. On je bio jedini svjedok moje đачke revnosti. Taj posljednji dan nekada neću zaboraviti Majsko jutro u Mostaru Sedam sati ujutro. Tržnica se spremala za navalu domaćica. Ja budan ko nikada prije išao sam posljednji put u školu.

Posljednji put to, posljednji put to i proradiše sentiment i jednog osamnestogodišnjaka. Moram ovo nekako obilježiti. Zadnji put prolazim kraj kenjca idem se sa njim oprostiti.

Taj zadnji put stadoh prvi put kraj bronzanog kenjca neprirodno ukočenih noga i samara punog drva koji bješe postavljen kao simbol naše zahvalnosti životinji što nam pomože da preživimo na ovoj škrtaj zemlji.

Zbogom mago - rekoh

Zdravo mali - odzdravi kenjac drugarski - zar ti znaš govorit, mali, ja mislio da si nijem kad svaki dan ko mulac ovuda prolaziš.

Sad sam i ja stajao ukočen ko da sam vidio zmiju u duvaru .

Izvini nisam znao da i ti možeš pričati - pođoh da se pravdam.

E moj mali šta ti sve ne znaš a raduješ se da je škola gotova! Za tebe škola tek počinje - saopšti mi on mudrost koju sam do tada sto put čuo i nije me se ticala

Ja mislio samo da ti zdravo kažem sad kad zadnji put žurim u školu..

Dobro je što si se sjetio. Ovdje prođe hiljade a niko ništa Ja njačem po vazdan, a niko ništa. Niko da me čuje, da mi pomogne -požali se on.

Pa mogu li ti ja pomoći? - izustih, naivan kakav sam tada bio.

Ako hoćeš može. Gledaj ovaj samar bi nekako i mogao trpiti, ali ovolika drva je previše. Dozla da sam Begijski teretni konj. Već kad bi me mogao nekada nekako oslobodit bio bih ti zahvalan.

Ja, dobro - rekoh lakomislen kakav sam tad bio.

Reci svima da nije red da ovako postupaju sa rođakom magarca svetog Josipa.

Dobro hoću. Zdravo., rekoh i osjetih se nelagodno što mu ne mogu stisnuti ruku jer sam ga već kao živo biće smatrao pa ga pomilovah između ušiju.

Nemoj me majke ti milovati - reče on po mostarski - već gledaj uraditi što si obećao.

Na putu do škole dadoh se u brigu. Već sam skoro tehnički bio rješio kako bi se mogla drva odpilati i kako bih eventualno mogao ljude uvjeriti da mi se kenjac sam požalio na teret, ali pojavi se nepremostivi problem. Kako ja, novopečeni član partije, da objasnim da sam razgovarao sa rođakom magarca svetog Josipa. Tako jedan praktični postade politički to jest ne rješivi problem.

Prošlo ljeto sam se usudio nakon toliko godina da opet odem do njega. On je stajao još na istom mjestu sa svim onim drvima. Pokušao sam da mu se izvinem zbog neizvršenog obećanja, ali nije odgovarao. Da je razumio ko sam i šta govorim shvatioh kad glavu okrenu od mene.

Tako je bilo tad. Politika, izvini - rekoh.

Pa reci im sad, sad je puno vjernika. Vjerovat će ti - progovori on

Mogu pokušati al' sumnjam. Sada ti ja nisam ni u Partiji nit se Bogu molim, pa se bojim da ću opet biti krivo shvaćen. Mislit će da im se rugam, jer ti si ipak bronzani kenjac.

To si znao od početka *šupak mostarski!* Svi ste vi isti - reče on i ušuti...

PRIČA O ALEKSI

Aleksa je bio izdanak jedne bogate trgovačke porodice i bio je neki pandan Vasi Ladačkom u smislu da je sve imao, a ništa imo nije, jer ga Emina nije begenisala najvjerojatnije što je on kaur bio i što Emina baš ništa osim ljepote nije imala, a to u ta vremena nije baš nevažno bilo. Uglavnom Aleksa se baš kao i Vasa odao porocima tj. ženama i poeziji. Prvi porok donio mu je boleštinu i preranu smrt, a drugi vječnu slavu, jer kao što stih kaže Pjesma o Emini nikad umrijet neće.. Tom i takvom Aleksi podigosmo mi mostarci u bašti kraj njegove kuće brončani spomenik u prirodnoj veličini okrenut leđima Neretvi koju je toliko volio. Bilo kako bilo još neko zaslužan za ovdašnje ljude i zemlju bi ovjekovječen u bronzi. U to vrijeme bijaše u modi nacialni reciprocitet i proporcionalnost, ali ne mogu zamisliti da su magariac i Aleksa bili u vezi pogotovu kad mi je poznat kenjčev anacionalmi ili bolje reći internacionalni status., ali u politici je sve moguće...

Sejo je imao dvadeset i osam kila sa krevetom i frfljao je kad priča. Po nekom ključu se zaposlio u mojoj firmi na mjestu kurira i dane je provodio kad nije bilo pošte lješkareći u portirnici, krataći vrijeme crtanim romanima o Komandantu Marku ili Bleku Steni.

Prvih mjeseci rata (92)sretah Seju. Tražio je direktora da ga ubije što mu nije uplatio tri zadnje plate. Sejo - specijalac naoružan od glave do peta, obučen u umašćenu uniformu a la banditi Denisa Hopkinsa iz Water world-u

pohvali se da je bacio *srpskog šupka* Aleksu u Neretvu i da samo neki Sveto od Srba još poslije rata na Luci može ostati živjeti, jer se pravo pokazao. To bijaše ratna retorika, ratna djela i ratna politika.

Sad je Aleksa opet na starom mjestu i onaj ko moju basnu ne pročitao mogao bi misliti da se nikada nije nigdje ni micao. Ovim je on dokazao teoriju da pravi mostarci uvijek iz Neretve isplivaju! Za Seju ne znam, ali nije isključeno da je kao gradski komunalac vadio Aleksu iz vode. Uostalom on je znao gdje ga može naći, a dala se sigurno i neka plaćica zaraditi.

PRIČA O BRUSU

Za moju generaciju pionira koja je odrasla na filmovima zakletog antikomuniste Džona Vejna i kasnije se ispostavilo njegovog sljedbenika legendarnog partizana sa hiljadu lica Velimira Živojinovića Brus Li je sa Badom Spenserom i Terensom Hilom bio pravo osvježanje i potvrda da se nešto vještinom i humorom može postići u životu.. Zvanično objašnjenje je osim ovim razlogom potkovano jakim argumentom internacionalne promocije grada. Kažu da su Brusu još iste noći marnuli čaklje i ja već zamišljam kako neka pijana glava vraćajući se u zoru iz Starog grada zauzima karate gard ispred spomenika i uzima Brusu čaklje govoreći Šta je *kineski šupak* šta će ti čaklje, bij se ko čovjek., i sjetim se odmah automatski čuvenog boks meča u parku ispred kina Zvijezde između Bjele Obrve i Mehe Džegera kada je u plemenitu vještinu po prvi i zadnji put uveden

SLOBODNI UDARAC. Humor je osim čaklji jedini način da izbjegneš maziju u nepravednoj borbi, a vrhunac te borbe očituje se u najneravnopravnoj borbi razuma i moći, SATIRI.

Sarkazam i satira su činili ovdašnji život podnošljivijim. U tom smislu nazirem logiku postavljanja spomeničkih obilježja u mom gradu.

Toliko uniziti i primitizirati svoje bitisanje da bi VLASTI dokazao koliko je mizerna kad ima takvu mizeriju od naroda. To je SAVRŠENSTVO SATIRE.

Ova moja nevjerovatna teorija je jedina pozitivna logika koja u vezu može dovesti Aleksu Šantića, hercegovačkog magarca i Brusa Lija i koja neda da u meni umre vjera u besmrnost naše duhovitosti.

Sve ostalo je politika...

MARLO ARHITEKTA

Marlo je bio njemački arhitekta koji zbog socijalističkih ideala i duga prema ocu, socijaslisti, (Koji socijalista "hablećino" kada se on '49 rodio? Nacional? Poranio Zdena. Rade ti klikeri troperci, al' su malo otučeni.) i ljubavi prema jednoj sarajki iz grada slikovitog imena Baden Badena ("Nisam gluh šta mi ponavljaš" - ovu moju primjedbu nije nikad razumio) zaglavi godina sedamdesetih u Mostaru.

Pored svih nedaća što ga tada zadesiše zapadoh ga još i ja golobradi, neuki pripravnik, premazan svim marifetlucima mostarske ulice za pomoćnika, oliti tehničkog crtača.

Plakao je on od ushićenja i suze su mu se besramno slivaše na lice uokvireno dugom podrezanom kosom i crnom bradom -a la Luko Paljetak- dok je u zaglavnicu projekta po prvi put stavljao svoje ime (do tada je uvijek stajalo gazdino ime).

Svo njegovo divljenje našem sistemu isčeznu u par mjeseci i njegovo bitisanje posta batrganje očajnika sa našim navikama, inatima, običajima površnošću, podsmjehom i neradom. Sve to za bijednu plaću od šesto mara(po kursu). Ubrzo se prestao nervirati, ali čuđenje ga ne napusti.

Niko od kolega ni minute ne ostaje dulje i svi koji su se vratše sa jutarnje pauze (mnogi nisu) još pola sata prije isteka radnog vremena guraše se na "cvik" satu.

On se između ostalog brinuo za vječno gripozne kolege i trudne kolegice. Pokušavao je da shvati kako svi oni tako bolesni u isto vrijeme ne zatvaraju svoje piljare videoteke, rade na polju ili tezgare ko muzičari do sitnih sati u kafanama ili na svadbama.

On je radio do dugo u noć na svom životnom djelu novog fabričkog kompleksa. Par dana prije isteka konkursa revnosna čistačica Sofija ljubazno mu saopšti da je ona pospremila djelove za maketu i sve istovjetne djelove složila na jedno mjesto.

Marlo se počupa za svoju kosu i pade u psihozu, tako da je stalno, dok je bezbrojne djelove stavljao na pravo na glas ponavljao jednu te istu rečenicu: "Majn Got. Ona sve pospremiti!" Rad od par mjeseci bi tako "pospremljen."

Maketa je dobila specijalni tretman zaštite ravan onom obezbjeđenju američke ambasade sa ograničenjem i kontrole kretanja Sofiji, zbog njene subverzivne djelatnosti. Ona jadnica nije znala kako da mu se izvine pa sam joj rekao da bi najbolje da naruči tortu u "Kasatu", što je ona i učinila. Mi smo je naravno u slast pojeli, jer *Marlu* ne bi ni do čega a kamoli do Sofijine torte.

Od cijelog projekta bi izveden jedan aneks stare fabrike i bijahu pošteđena drveća košćela što ih ja, po karlovom nalogu, ucrtah u postojeće stanje.

("Zgrada je gotova u par mjeseci, drvetu treba dvadeset godina da naraste" - čuvena je izreka Marla još davno prije nego što Al Gore shvati da zemlja ide u ku.... kuruzu)

Marlo se svakodnevno sudarao sa fascinantnim razlikama Naučnog i Praktičnog socijalizma balkanskog tipa. On je pokušavao na službeni put ići javnim prevozom, vodio je računa o pretjeranoj upotrebi (čitaj: misterioznom nestanku) tehničkog materijala i nije imao apetit na službenim ručkovima na koje ga kasnije nisu ni pozivali, jer partijski kadar bi iritiran "da je jedan Švabo veći komunista od njih".

Jedne prilike radeći projekt za makarsku firmu nastao ozbiljan (politički) incident, jer projekt bijaše vraćen sa ljutnjom i prigovorom za namjernu provokaciju. Tih dana i noći cijeli biro bijaše uposlen "radiranjem" Severa i upisivanjem Sjevera.

Bidni Marlo u Obodinovu Njemačko - srpskohrvatskom rječniku za riječ NORD naše ekavsku reč SEVER koji upisa u projekte. Makarani sve očekivaše iz, u to vrijeme, "crvenog" Mostara osim ovoga. Trajalo je to časak dok je Marlo shvatio našu jezičku "širokrogudost".

Taj famozni rječnik bio je često uzrok nesporazuma i urnebesnog smijeha.

Pošto je *Marlo* svog razmaženog jedinca morao svaki dan autom voziti u školu, nazvah mu sina "mudonjom". I Karlo ne budi lijen pogleda u svoj svemoćni "OBODIN" i riječ koju tu nađe tako mu se svidi da je par dana oduševljeno svima pričao da je njegov sin "MUDONJA" dok mu ne objasniše da Mudar i Mudonja nemaju ništa zajedničko. Sljedećih par dana bio sam na bolovanju dok se *Marlo* nije ohladio.

On je svakodnevno dokazivao svoj lojalitet i privrženost novoj domovini hvaleći sve naše i kudeći sve "švapsko". Njegove dobre namjere i prostodušnost zlorabiše svi od čistačica preko kolega do direktora.

Ja lično sam upotpunjavao svoje dosadne radne dane smišljajući sa grupom objesnih omladinaca razne ujdurme naivnom *Marlu*. Tako je između ostalog dobijao redovne pozive za partijski sastanak, od kojih su ga oslobodili kada je zamolio sekretara, da više vremena radi a manje sastanči. Mene su drugarski upozorili da se sa državom više ne zajebajem.

Kada mi nije bilo do posla imao sam neodložni omladinski sastanak, a sužbene izvještaje pisao sam jednu sedmicu ćirilicom a drugu latinicom (tako je to u jednoj višenacionalnoj republici). Kolegica Nusreta mu je ćirilicu dugo "prevodila" dok i to ne bi provaljeno.

Jedne godine, jednog sunčanog maja, krajem sedamdesetih stigla je Savezna štafeta mladosti u našu fabriku "kao priznanje našem preduzeću za postignute radne rezultate i

nemjerljiv doprinos našeg kolektiva u razvoju samoupravno-socijalističkih proizvodnih odnosa i jačanju i širenju bratstva i jedinstva". Mašala.

I svi smo mi od rana jutra čekali nju (gospojicu) Saveznu sa stotinu naših lokalnih štafetica i bijahu se svi govornici već izredali i prijetila je neizmjerina dosada, jer Savezna nije na vrijeme stizala, a narod i milicija bijahu priprečila sve prilaze obližnjim kafanama. Narod bez hljeba i igara (čitaj pića i cigara) postaje svjetina i nekontrolisana rulja. Zasluge što je narod ovoga puta ostao dostojanstveni puk pripadaju u cjelosti bez ikakve fale mojoj malenkosti.

Da bi bolje shvatili momenat kada su tri policajca razgrnuvši masu uletjeli u zgradu sa palicama u ruci moram se vratiti na same početke organizacije ove manifestacije.

Ja i još jedan kolega dobismo zadatak da slikamo ovaj nezaboravni događaj.

Mi zamolišmo Marla, "bez ikakvih primisli", za "malu uslugicu", jer "mi bi radije zbog važnosti štafete za nas da to izbliza pogledamo a sa krova", gdje njega posadišmo da slika", ne vidi se baš najbolje. On prista.

Dok su ona trojica provodila spućenog Karla ka "Marici" svijet je komentarisao "Sliko švabo štafetu" "Ko bi se nado"? Nas dvojica pokušasmo ga spasiti, al' nas "neupućeni" mal' ne izdegenečiše.

Predveče je direktor *Marla* izvuko iz "ćelovine". Nije nas provalio. Pravi Skojevac. Od tad ga pustišmo na miru.

Ljudi koji se ne prestaju čuditi ostaju dugovječno mladi, a *Marlu* sigurno okolnosti nisu dozvolile da odraste. Vjerujem da on sada negdje na Jadranu uživa svoju zasluženu njemačku socijalnu penziju (našu mirovinu sigurno nije). U laganim mokasinkama bez čarapa, kratkim kariranim štofanim hlačama i šarenoj izlizanoj košulji sjedi on u hladu odrine i gleda kroz borove na Jadran i Hvar u daljini (san svakog normalnog čovjeka bez obzira na podrijetlo).

Zdenko Bošković - Na valu pisme

S njim pije kavu bivši partijski sekretar, a sadašnji predsjednik lokalnog HDZ i sa bezgraničnim oduševljenjem pripovjeda nekadašnjem socijalisti utopisti kako je ogroman značaj za cijeli svijet, da je baš jedan Njemac, eto papa postao u ova opasna vremena. *Marlo* ga sluša i gleda u Jadran i Hvar. Kroz borove. Jebe mu se za cijeli svijet, uključujući i Vatikan.

Marlo je znamenitost svoga milog mista i ponekad na crno pravi projekte mještanima za bespravne kuće (što će reći da se i on u sustav konačno integrirao i nije ga briga što se po njemu ništa neće zvati).

Znadu ga i dica i starci i zdrave ga svi kad ide na pjacu.

"Guten morgen, šjor *Marlo*", uvlače se i šprehaju mu u lice, jer su mu još dužni tisuću kuna za projekt.

"Bro jutro, barba Jozo. Jel bilo ća ribe", odzdravlja *Marlo* sa dalmatinskim akcentom, probajući šta u naturi ućarit, kad ne može u parama .

"Je vraga, za marendu, sram mi te ponudit kakove su male"!, zavrnu ga lukavo, dalmoški Jozo.

"Ne mari Jozo, bit će drugi puta", ode on dalje, na ribe ni pogledavši.

"Donit ću ti ja doma, Šjor *Marlo*, ka' bude šta boje, ne brini", čuo je Jozu, kao i sva pijaca, kako se dere za njim i on mu samo mahnu rukom, ne okrećući se.

Kažu da su mnogi partizani vjerovali u Boga i borili se slobodu sa zlatnim kašikama, dobili su pride SOCIJALIZAM i zvijezdu; *Marlo* je sanjao o socijalizmu i ravnopravnosti, a pride dobio primarni nacinalizam i kapitalizam k'o đak ponavljač da vidi sve iz početka i da ponovo razmisli, ja sam želio malo mira i razuma, a dobio pride kraljevinu i depresiju.

Bilo kako bilo, *Marlo* je je tamo, ja sam ovdje gdje sam i radim za "ogromnu" zapadnu platu od koje mi 7/8 (dobar makedonski ritam) pojedje TELE-BANKAR dok si rek'o čakija.

Tako je i Hitler htio, (oni tamo(uživati) mi vamo(raditi)) samo što im nije upalilo '41 već '91. Što će reći "da rijetko ko šta za života dobije što je želio" (Narovoučeniye ove basne o 'judima).

Ja bih *Marlo* (Hoću-neću iz principa) drugarski ili gospodski (kako hoće) zamolio da se nas dvojica u zagrobnom životu zamjenimo za mjesta i svoje životne zablude ispravimo.

Meni pogled BRELA - HVAR, a njemu njegov BADEN-BADEN.

Znam da za života sigurno ne bi pristao. Ako je Švabo, nije lud.

13. marta 2007.

Zdenko Bošković - Jesen prošlosti

TUGA

Yuga je bila prava ljepotica. Djevojka pametna i obrazovana i ne bijaše joj do udaje iako su i otac i majka navaljivali gonjeni svojim strahovima, nasljeđem i predrasudama.

Brak Vile Velebita i Marka Kraljevića bi sve samo ne sretan, ali oni su tako durali i zajedno zlatni pir proslavili, ali sve su više primjećivali da ih snaga izdaje i da ne mogu pomirit sve razlike koje su sa njihovom starosti na površinu izlazile.

U svađama više nisu birali riječi i povlačili su najsramnije argumente iz prošlosti. Pljuvali po zajedničkim svetim trenucima i tajnama koje su jedni drugom pripovjedili u sretnim godinama ljubavi.

Ćace i matere i ostala rodbina ne bijahu pošteđeni u tim besramnim svađama i bi ih stid ponekad dok su ležali jedno spram drugog u širokom bračnom krevetu pokriveni jednim pokrivačem izgovorenih riječ.

Ali ni jedno se ne povuče, ni jedno se drugom nikad ne izvini. Šutnja je rane natapala solju i one su sve više pekile i još žešće riječi i aveti iz prošlosti prizivala.

Njegova ruka nikad više ne potraži njene grudi, njena ruka ne nađe nikad više njegove kose.

Čak ni oči, ugaslih strasti, se ne potražiše u polutami nesreće koja ih snađe. One su slijepo gledale u provaliju budućnosti.

"Šta bi s nama moj Marko? I prije smo se svadili ali smo se mirili", upita Vila Velebita.

"Umro onaj što nas mirio "moja" Vilo", odgovorio bi suho Marko Kraljević.

"Šta će bit s našim djetetom sa nama ovakvim? "

"Ne brini se ti pametnija je ona od nas. "

I život je išao dalje al' ne na bolje. Tetka Dežela Triglava dava je pravo majci, a stričevi sa očeve strane Đetić Podgorički i Bitola Mojrodenkraj držali su ocu stranu.

Mati je htjede Vilu udati za Hansa Zapada, a otac za Rusa Istoka. Oba plemićke krvi. A ona Yuga je voljela prosta mladića njene, mješane krvi, Zmaja Odbosneihercegovine.

Mamak bi naočit, ali prostodušan i slijep i gluh od ljubavi prema Yugi i ne vidje samo on, ono što su svi, pa i ona vidjeli da na ovom svijetu za njih dvoje sreće nema zajedno.

I Yuga odluči tada da se ubije, da je nema. I jedog dana je isčezla da se nikom nije javila ni riječi, ni pisma, ni suze, ni oporuke. Nasta zaglušujuća tišina topova. Njeno zlatno ruho bi razbacano po ratnim bespućima.

Otac i mati su otišli svojima i još se ne kaju. Vila Velebita se udala, sama, za Hansa Zapada i s njim dobila prelijepu Vilu Hrvacku, a Marko Kraljević oženi sestru Rusa Istoka i dobi sina Serbijana Kraljevića.

Zmaj se propio pa kad mu i kuća od groma izgori pa otiđe u svijet da zaradi pare pa će da se nekad vrati na paljevinu.

Neki ljudi tvrde da su Yugu vidjeli na nekoj fešti u Norveškoj. Primjećena je u jednom pismu iz Kanade i pjesmi iz Engleske.

Kažu šetala se u skrivenim mislima nekih nekih bjelosvjetskih muhadžera i u srcima mnogih pokajnika. Nikad je nisu vidjela dvojica zajedno, pa ko da je nije ni bilo.

Za mene, a možda i za vas u ovoj priči nije važno sve ovo šta je dalje bilo i šta će biti.

Važan je taj, jedan moment, moment njene odluke i tvoje sudbine.

Gdje si ti bio, šta si radio, šta mislio u trenutku kad se Yuga odlučila ubiti?

Zašto to nisi spriječio i da li si mogao?

Kaješ li se ili ti je drago?

Misliš li i danas što si tada mislio i da li bi i danas isto postupio?

Imaš li snage sebi sve priznati i sebi oprostiti?

Meni tvoji odgovori ne trebaju. Oni trebaju tebi. Ja znam šta sam u tome momentu činio.

Bila je divna jesen i ja sam bio na službenom putu sa još dvojicom kolega u Sloveniji. Novi službeni Audi i puni džepovi para i otvorenih čekova.

Od Mostara do Ljubljane stajali smo kraj svake zgodne kafane i dobrog pečenja.

Mrak nas je fatao u blizini našeg odredišta Rogaške Slatine kada smo na vrhu brda ugledali dvorac i skrenuli šumskim putem vođeni putokazom "Hotel Pobrežje".

Kada se smjestismo, nađosmo se na šanku. Ja sam tada pio "Štok" i svaki treći presjeco jednim "Laškim".

U neka doba preselišmo se za sto u restoran i poručimo prvo mezu i onda po redu "svega i svašta" i okrenušmo na crno, domaće.

Primjetišmo da tri starija gospodina za susjednim stolom koji su nas koji sa interesovanjem i simpatijom posmatrali.

Zovnušmo im turu. I oni nama. Par puta tako i sjedili smo skupa za jednim stolom.

Tri gospodina ispadoše Drugovi, dva muzičara i jedan general. Svi u penziji, iz Beograda i na oporavku u "Banji". Muzičari "titovi", iz gardijskog orkestra, bijahu jedan Slovenac, a drugi Slavonac.

General Brstina bi naše gore list, Hercegovac, bivši Načelnik tenovskih i protiv oklopnih snaga JNA.

Genarel nam priopći da piše knjigu u kojoj će on pripovjediti njegovu istinu o ratu u Hercegovini.

Reče tada da Lištica treba da nosi ime Širokog Briga u spomen pogibji njegovih drugova u borbi sa ustašama.

Po prvi puta sam slušao nešto kontra udžbenika, u živo. Bi me strah tog bezdana prošlosti i molio sam druga generala da knjigu ne piše, da se ne vraćamo na početak i da dozvoli da idemo naprijed mi što druga znanja znamo.

Bio sam previše pijan i mlad, neuk i nespreman da zaustavim posljednji juriš starog generala. Ne znam da li je general svoju namjeru ikad ispunio, ali sam bio siguran da njegove troje djece poznaju drugu istinu nego što je ona kojoj je mene moj ćaća učio.

U svakom slučaju velika generalova želja je ispunjena, Lištica se danas Širokim Brijegom zove.

Mamurno jutro, uz kafu krmeljušu u baru "Hotel Podbrežje" na nekom brdu u blizini Rogaške Slatine bi moj moment kada je Yuga odlučila nestati. Ja sam rahat kafu popio, sa štokom. Klin se klinom izbija. Nisam tog jutra ni Sportske pročitao. Danas je isto jedan moment.

Kćer vile Velebita i Hansa Zapada, prelijepa Vila Hrvacka se udala NATAna BUŠA. I ćaća i mater su zadovoljni i ne mogu doć sebi od sreće.

Naširoko se priča o vezi Serbijana Kraljevića, sina Marka Kraljević i sestre RUSA ISTOKA, sa mlađom sestrom NATAna BUSHA.

Otac bi rado, ali majka nije za to. Marku nije do još jednog razvoda, ali ne bi rada da opet pogriješi, "ni rečju ni delom". A kako je meni sad i ovdje kad mislim, na sad i tamo? Nekako mi je teško u ovom momentu da odvojim misli od emocija. Dal' da se radujem il' da žalim Vilu Hrvacku. Pošten probam biti i sad ko i prije i priznam dam još mali, neuk, nespreman i nemoćan za ovo što mi se dešava.

Ja sam sebi opraštam sve, jer sumnjam da bi mi Bog grijehe
spram sebe samoga mogao oprostiti.

Mislim nešto, čisto bez veze.

Kad ja nemah nekoć muda na Soči da izginem, može se desiti
da mi unuk na Eufratu glavu zijani.

Tuga brato fini moj.

05. travnja 2008.

MOMCI IZ PROVINCIJE U CRVENIM DRESOVIMA

Sarajevo se nikad do tad ne probudi ranije kao te proljetne nedelje 1974. Probudi se pjesmom povika i pjesme 10.000 telala što sigoše iz Mostara da najave ostvarenje jednog sna, sna svih mostaraca , svih veležovaca, hercegovaca ,svih zaljubljenika najljepše sporedne stvari na svijetu.

"Izlazite na balkone pozdravite šampione," odjekivalo je pustim ulicama šehera i prozori su se otvarali, vrata i kapije i ljudi su odzdravljali i pozdravljali. Jer Veleža se mostarskog voljelo i rijetko ko mu nije želio sreću šampiona .Čak i ljuti rivali tih godina su mu priznavali da nema boljeg i ljepšeg od njega i svi do jednog igrača od Mare do Ricija bili su velikim slovima upisani u knjigu želja "Velike Četvorke".

Ali, to prokleta ali. U Beogradu je sa istim brojem bodova i boljom gol razlikom igrao veliki Hajduk u jubilarnoj godini svoga osnivanja protiv "Romantičara sa Karaburme" sa Santračem , Petkovićem, Zecom, Turudijom...koje je na njihovom terenu mogao pobjediti samo onaj koga oni puste... Hajduk je pobjedio i postao prvak države, a mi smo plakali i topili tugu u pivu u vozu za Mostar.

Te godine je Velež nastupao u Kupu UEFA i isprašio tadašnje veličine Vašaša i Derby Caunty.Utakmice za nezaborav. A onda u polufinalu Twente iz Enchedea. Komentatori su se mučili da artikuliraju čudna imena holandskih "kuhara i pekara" kako su ih tada nazivali.Twente je pobedio golom u posljednjoj minuti na uzvratnoj utakmici u kaljuži, na holandskoj kiši i otišao u finale.

Danas 02.maja 2010. bio sam prikovan uz televiziju. Momci u crvenim majicama sa logom propetog pastuva na prsima su postali Prvaci holandske Eren Divizije(Prva liga). Crvena boja nije jedina sličnost između moga Veleža i "moga " Twentea . Za Twente iz 1974 nisu igrli konobari i kuvari već najtalentovaniji igrači tog vremena koji su imali nesreću da su dolazili iz jednog radničkog grada poznatog po tekstilnoj industriji i jedne nerazvijene provincije,koju su voljeli iznad svega, pa više i od svog novca Ajaxa i Feyenoorda i svih svjetala velegradova Amsterdama i Roterdama.

Te godine ni njima, kao ni Veležu, nije uspjelo. Izgubili su prvenstvo na gol razliku. Od ovog momenta možda slučajnosti i sličnosti više nisu ni slučajne.

U zimskoj pauzi Twente i PSV su bili egal i bježali su Ajaxu šest bodova, a onda je PSV posustao ,a Ajax se zahuktao i zadnjih 16 utakmica pobedio sa nezabilježenom gol razlikom. Zadnja tri kola Ajax je sa udaljenosti od jednog boda hukao i prijetio u leđa Twenteu. Sve to da čar i daž pobjede Davida iz Enschedea nad Golijatom iz Amsterdama bude veća i značajnija.

U zadnjem kolu oba tima igraju na strani i oba pobjeđuju. Twente šampion.,veliki Ajax na plećima. Na obe strane suze samo različitog predznaka. I onda Holandija doživljava

nedoživljeno. Holanđani koji iznad svega cijene svoju trezvenost i razboritost, hladnu glavu, sinoć su je od sreće izgubili. Jedna od najvećih prometnica u zemlji, Auto put A1, bila je zakrčena od presretnih ljudi i vozila.

Igrači iz 1974. u suzama radosnicama zovu supruge i majke. Sumnjam da se nisu sjetili Veleža iz Mostara i svoje najveće pobjede, nesvjesni iste sudbine i našeg nedosanjanog sna, nesvjesni da jedno "Rođeno srce" sada uz njih kuca i raduje se njihovom k'o svome uspjehu.

Od sadašnjeg tima Twentea neće u sljedećoj Ligi šampiona ostati ni kamen na kamenu, pa nećemo vidjeti divnu klasičnu igru preko krila, sa poslovođom i centarforom, igru koja je očarala mnoge ove sezone.

Ruiz, Perez, N' Kufo, Stock i mnogi drugi otići će u bogatije klubove slijedeći sudbinu modernih gladijatora i doći će neki drugi momci da igraju sistem 4-4-2 ili neki drugi kojim će pokušati parirati Interu, Mančesteru i Barceloni.

Jedan tim je ižišao iz snova, momci iz 2010 odlaze u legende, u sjećanja, u priče koje će se dugo, dugo prepričavati sinovima i unucima, jer ne postaju svaki dan momci iz provincije u crvenim dresovima šampioni.

PISAC O SEBI

Rođen sam 11.12.1957. godine u Tuzli. Prve godine svog ranog djetinjstva, sretno sam (po pričanju roditelja), protraćio po Banovićima i Čitluku i njihovoj okolini.

Sa četiri godine dolazim, vraćam se, sa roditeljima u njihov rodni grad Mostar. Tu sam pohađao i obdaništa i zabavišta i škole, radio, oženio se , djecu dobio i imao bezbroj prijatelja i planova.

U međuvremenu sam tri puta bio primoran napuštati voljeni grad na duže vrijeme i uvijek sam nastojao da se brzo vratim.

Godine 1976/77 u Sarajevu, bezuspješno sam probao studirati elektrotehniku, a 1978/79 godine u Rijeci i Zagrebu služio sam i odslužio vojni rok.

Septembra 1993. krećem sa familijom u izbjeglištvo u Nizozemsku i do dana današnjeg nadam se trećem i konačnom povratku.

„Miris Mostara“ je naziv moje prve zbirke pjesama, druga je „Lažne Priče“, a treća „Duhovni Blizanci“.

Najveću titulu i priznanje dobio sam 28.03.2009. rođenjem moje unuke Lane. Postao sam deda

S a d r Ź a j:

<i>Atila</i>	3
<i>Avatar plavokosi</i>	4
<i>Babine pridike</i>	4
<i>Balkanski sagovornik</i>	8
<i>Banalna pjesmica za forumsku simpatiju</i>	9
<i>Bili daj mi ključ</i>	11
<i>Blagdan</i>	12
<i>Bračna sreća</i>	13
<i>Carstvo nesanice</i>	15
<i>Čuvari straha</i>	18
<i>Da pišem ti o kiši</i>	19
<i>Da sam tamo rođen</i>	21
<i>Daidža</i>	22
<i>Dajem gas</i>	25
<i>Dejavu</i>	26
<i>Depra</i>	27
<i>Deziluzija</i>	28
<i>Druga linija</i>	30
<i>Epitaf</i>	31
<i>Glas Amerike</i>	32
<i>Gluvara</i>	34
<i>Most (gost pjesnik Vladimir Kreča)</i>	35
<i>Gardelin</i>	36
<i>Gubitnik u životu</i>	37
<i>Hvala zaboravu</i>	39
<i>I ako je Boga</i>	40
<i>Intelektualac</i>	41
<i>Ispovijed ogledalu</i>	43
<i>Ja te volim</i>	44
<i>Kad trešnja procvate</i>	45
<i>Karašebeš</i>	46
<i>Kletva</i>	49
<i>Kočarev rastanak</i>	51
<i>Koma</i>	52

<i>Konzervirano cvijeća</i>	54
<i>Korist</i>	56
<i>Kralj boema</i>	59
<i>Kraljica</i>	61
<i>Kred(o)a</i>	62
<i>Kroćenje ljepote</i>	64
<i>Lipota iskona</i>	65
<i>Liska park</i>	66
<i>Ludi ljudi</i>	68
<i>Ljeto u Komarni</i>	69
<i>Majka ciganka</i>	70
<i>Mali</i>	72
<i>Mirna luka</i>	75
<i>Misija smrtnika</i>	77
<i>Mjesec</i>	78
<i>Mladenka</i>	79
<i>Moćne vode</i>	82
<i>Moj most</i>	83
<i>More Jadransko</i>	84
<i>Mostare moj</i>	86
<i>Mostarska mora</i>	87
<i>Mostarsko pijanstvo</i>	89
<i>Mrene</i>	92
<i>Na klupi</i>	94
<i>Na kraju</i>	95
<i>Nasmijani oblak</i>	96
<i>Nebeski ludaci</i>	98
<i>Nedosežno</i>	99
<i>Neka polete haljine</i>	100
<i>Neko</i>	102
<i>Nema grada do Mostara</i>	103
<i>Neznanka</i>	106
<i>O kako sam Ducija mrzio</i>	107
<i>Od kapi se vina napih</i>	110
<i>Oda podrumu u starom komšiluku Avenija 51</i>	111

<i>Ona je otišla</i>	113
<i>Oprost</i>	115
<i>Par - nepar</i>	116
<i>Pjesma slijepog gardiste</i>	118
<i>Pjesniče stani</i>	120
<i>Pjevač sevdaha</i>	123
<i>Pjevaj sa mnom</i>	124
<i>Pogled</i>	126
<i>Posjet</i>	127
<i>Posljednji pozdrav</i>	129
<i>Proročanstvo</i>	131
<i>Raja iz Šantićeve</i>	133
<i>Ruža</i>	135
<i>Šoping</i>	137
<i>Srića</i>	138
<i>Staze od behara</i>	140
<i>Stoj na rukama</i>	141
<i>Straga nikada</i>	142
<i>Strast</i>	144
<i>Svjetla kafića u Starom gradu</i>	145
<i>Štiglić</i>	146
<i>Šadrvan</i>	148
<i>Šinteri</i>	149
<i>Štreka</i>	151
<i>Taxi - maxi</i>	153
<i>Teško općim s ljudima</i>	154
<i>Titine učiteljice</i>	156
<i>Tragom sretnih sokaka</i>	157
<i>Travka Hercegovka</i>	158
<i>Trbuhozborac</i>	161
<i>Tren osobne slobode</i>	162
<i>Tuga razdire ko bura</i>	165
<i>Tura</i>	166
<i>Udaranje čežnje</i>	168
<i>Unuka</i>	169

<i>Usnuli Mostar</i>	170
<i>Vanja čekim te iza kastroša</i>	173
<i>Vrijeme vječnog sna</i>	174
<i>Vrime od kraja</i>	175
<i>Vukojebina</i>	178
<i>Zašto treba ubiti željezničara</i>	180
<i>Zora / Sabah</i>	183
<i>Zrnce istine</i>	184
<i>Zvijer</i>	185
<i>Želja mala</i>	187

*Ova knjiga je zahvaljujući objavljena sponzorstvu
Mostarske raje:*

ANKA PEŠORDA, FRANKFURT,NJEMAČKA
ARMIN DELALIĆ, NORVEŠKA
NEDŽAD REZAGIĆ, ŠTOKHOLM,ŠVEDSKA
ADIS ADO TRNOVAC, DELFT, HOLANDIJA
MIRO SEFER HODŽA, BELGIJA
DANKA FOGL, GRONINGEN,HOLANDIJA
MOMO PEJIČIĆ, ŠVEDSKA
MILI SELIMOVIĆ, NORVEŠKA
EDO KAJAN,CHARLLOTESEILE, SAD
HELENA I VLADO KREČA,KANADA
DAVORKA I BRANISLAV KULAŠ,LONDON, UK
AMRA HALILHODZIC ZAZULA ROSENBERGER,PALM
SPRINGS, SAD